

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

60100200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 129 (14.220)

Trst, sobota, 6. junija 1992

Predsednik republike Scalfaro začel posvetovanja s predstavniki političnih sil

»Vlada mora biti maloštevilna do nje pa je treba priti hitro«

*Včeraj pri njem predstavniki SVP in mešanih parlamentarnih skupin - Za Amata škandal
v Milanu ne bi smel vplivati na morebitno Craxijevo mandatarstvo - KD išče tajnika*

RIM — Po številu omejena vlada z malo ministri in podtajniki, do katere naj bi prišli čimprej in z doslednim upoštevanjem 92. člena ustave, ki predvideva, da je imenovanje ministrov v pristojnosti ministrskega predsednika brez predhodnega dolgotrajnega strankarskega poganja za vladne funkcije, je cilj, ki si ga je zadal predsednik republike Scalfaro, ko je začel pogovore za sestavo nove vlade s predstavniki političnih strank. To so včeraj po srečanju s predsednikom povedali predstavniki mešane poslanske skupine Luciano Caveri in senatorja Rolando Riz (**na sliki AP**), predsednik Južnotirolske ljudske stranke, ter senator Cesare Dujany iz mešane senatne skupine. Scalfaro je včeraj tudi povedal, da želi podrobno spoznati želje in namere parlamentarnih skupin in političnih strank, da bi se nato lahko z gotovostjo odločil za mandatarja in na ta način čimprej zaključil »tekmo za palačo Chigi.« V pogovorih je predsednik republike izrazil tudi zaskrbljenost zaradi škandalov s podkupninami - za kroniko povejmo, da so včeraj v Milanu aretirali demokristjanskega deželnega svetoval-

ca Luigija Martinellija - in napovedal, da bo politične sile pozval, naj poskrbijo za uveljavitev morale v politiki.

Še posebej v vrstah PSI je tudi včeraj odmevala objava nekaterih odlomkov iz zaslišanj v Milanu, v katerih se govori o domnevni povezavi Chiese in Craxija. Podtajnik PSI Amato je ob tem dejal, da milanske sodne zadeve ne smejo vplivati na morebitno poveritev mandata Craxiju za sestavo nove vlade.

V vrstah KD, ki je že nekaj časa zaposlena z iskanjem novega sekretarja, pa so se v pričakovanju vsedravnega sveta, ki bo 10. junija, tudi včeraj nadaljevali pogovori med strankarskimi veljaki. Forlani se je tako dopoldne srečal z De Mito in Gavo, kasneje pa je izjavil, da ne želi biti v delegaciji, ki jo bo v torek v okviru posvetovanj sprejel predsednik Scalfaro. Popoldne je bil nov krog pogovorov, Forlani pa se je tokrat srečal z Gavo, Andreottijem in Marinijem, ki je po končanih pogovorih povedal, da je bila v zvezi z določitvijo imena novega strankinega tajnika odločno izražena »potreba po novosti.«

Vlada sprejela niz ukrepov v boju proti mafiji

RIM — Včeraj dopoldne se je pod vodstvom ministrskega predsednika Giulia Andreottija sestala vlada, ki je sprejela nekaj ukrepov, med katerimi je tudi zakonski odlok, ki po sprejetju resolucije Varnostnega sveta št. 757 in podobni odločitvi Evropske skupnosti določa gospodarske in finančne sankcije proti Srbiji in Črni gori. Gre za popolno blokado vseh pošilk, ki so namenjene obema bivšima jugoslovanskima republikama z izjemo humanitarnih dobav hrane, zdravil in medicinskih pripomočkov.

Za pričakovati je bilo, da bo ministrski svet na predlog notranjega in pravosodnega ministra odobril tudi ukrepe, ki zadevajo boj proti mafiji, vendar bo ukrepe najprej obravnaval kabinetni svet, nato (najbrž že v ponedeljek ali torek) pa naj bi jih odobrila še vlada. Kar zadeva boj proti mafiji, pa so včeraj na predlog notranjega ministra Scottija sprejeli tri predsedniške odloke, s katerimi so razpustili občinske svete v Mascaliju (Catania), Misilmeriju in Capaciju (Palermo) »zaradi ugotovljenega vplivanja organizirane kriminala na delo javnih upraviteljev.«

Z razpustom občinskih svetov v Misilmeriju in Capaciju je zdaj v palermški pokrajini že pet občin brez izvoljenih organov. Pred tem so namreč zaradi mafijskega infiltriranja v delo občinske uprave razpustili občinske svete v Trabii, Santa Flavii in Cerci. Občinski svet iz Capacija je pred tem že suspendiral palermški prefekt nekaj dni po uboju sodnika Falconeja, njegove žene in treh spremljevalcev, ki jih je mafija ubila na izhodu z avtoceste pri Capaciju. Toda ta pokol nima nobene zveze z razpustom občinskega sveta, saj je do suspenza in nato ukinitve prišlo zaradi številnih groženj javnim upraviteljem, medtem ko je v Misilmeriju do razpusta prišlo zaradi boja med rivalskimi tolpmi, v katerem je bilo tudi precej mrtvih.

Kar pa zadeva Mascali, je to tretja občina na področju Catanie, ki je zaradi povezave z mafijo ostala brez občinskega sveta. Lani je enaka usoda doletela občinska sveta v Adranu in Misterbiancu. Catanijski prefekt je občinski svet v Mascaliju suspendiral aprila letos, potem ko so bili bivši župan in nekateri odborniki obtoženi, da so zakupe za občinske storitve poverili podjetjem, ki so obstajala le na papirju.

Predsednik Alija Izetbegović se je odpovedal svoji funkciji v muslimanski stranki

Še vedno spopadi v BiH in na Hrvaškem Armadni umik iz sarajevske Maršalke

Predsednik Alija Izetbegović

LJUBLJANA — Iz obkoljenega in razdejanega Sarajeva, ki so ga še v noči na petek srbske sile silovito obstreljevale, je včeraj le prispela novica, ki vzbuja kanček upanja, da bi se zdaj že dva meseca trajajoča tragedija Sarajevčanov kmalu utegnila končati. Po posredovanju mirovnih sil OZN so namreč v Sarajevu včeraj začeli z evakuacijo Maršalke (vojašnice Klavdij Ribičič. Na srečanju je bila ob izmenjavi ocen in informacij o položaju v Sloveniji in zamejstvu podčrtana potreba po nadaljnjem sodelovanju med organizacijama, pri čemer se je Palčić zavzel za tesno povezanost manjšinske skupnosti z matično Slovenijo na vseh ravneh. Orisal je še vedno neurejen položaj manjšine glede zaščite in izrazil upanje, da bo nova vlada sposobna oblikovati primeren zakon za vse Slovence v deželi FJK. Slovenci v Italiji vidi-

Kot je poročala francoska tiskovna agencija France Press, je evakuacija okoli osemsto pripadnikov JA in njihovih družin potekala brez incidentov. Že v dopoldanskem času je konvoj avtobusov v spremstvu vozil Unproforja zapustil vojašnico in se odpeljal v

smeri Ilidže, ki je pod nadzorom srbskih sil. Sicer pa so napadalci v noči na petek skoraj z vseh okoliških oporišč obstreljevali Sarajevo. Granate so znova padale tudi v središče mesta, zadeta je bila Mestna hiša ter predvsem naselje Stari grad. Najbolj sta poškodovani ekonomska in elektrotehniška šola, izbruhnili pa je tudi več požarov. V teh napadih je bila ubita ena oseba. Siloviti spopadi so, kot poročajo, potekali tudi v Goraždu. Razmere v tem mestu so zelo kritične, ni vode, hrane in zdravil, ponekod se že pojavljajo epidemije, zaradi spopadov pa ni mogoče nuditi pomoči štiridesetisoč ženskam in otrokom. Srbske sile so obstreljevale tudi obrobna naselja Tuzle. Granate so padale v nepos-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Srhljive številke o žrtvah vojne

ZAGREB — Podpredsednik hrvaške vlade Mate Granić je izjavil, da je v vojni na hrvaški strani doslej padlo 3.900 oseb, ranjenec pa naj bi bilo približno 20.000. V vojni je bilo ubitih več kot sto mladoletnikov in otrok, 500 pa jih je bilo ranjenih. Granić je še dodal, da pogrešajo 13.000 hrvaških državljanov. Upanje, da so še živi, je praktično minimalno. Hrvaške zdravstvene oblasti namreč priznajo, da je neka oseba ali vojak mrtev samo takrat, ko lahko truplo identificirajo in točno določijo kraj smrti.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Manjšina se mora povezati s Slovenijo na vseh ravneh SKGZ na obisku pri SDP

LJUBLJANA — Včeraj sta se v Ljubljani sestali delegaciji Slovenske kulturno gospodarske zveze in Socialdemokratske prenove, ki sta ju vodila predsednik SKGZ Klavdij Palčić in predsednik SDP Ciril Ribičič. Na srečanju je bila ob izmenjavi ocen in informacij o položaju v Sloveniji in zamejstvu podčrtana potreba po nadaljnjem sodelovanju med organizacijama, pri čemer se je Palčić zavzel za tesno povezanost manjšinske skupnosti z matično Slovenijo na vseh ravneh. Orisal je še vedno neurejen položaj manjšine glede zaščite in izrazil upanje, da bo nova vlada sposobna oblikovati primeren zakon za vse Slovence v deželi FJK. Slovenci v Italiji vidi-

jo v razvoju slovenske države tudi lastno perspektivo, še posebej v čimvečji integraciji obmejnega prostora. Za integracijo je nedvomno zainteresiran italijanski severovzhod, hkrati pa lahko prav manjšina pospešuje vključevanje Slovenije v ta prostor.

Ciril Ribičič je orisal prizadevanja SDP glede manjšinskih vprašanj. V ustavnih razpravah se je stranka dosledno zavzemala za ureditev statusa Italijanov in Madžarov v Sloveniji, prav tako pa je bila in bo tudi v bodoče njena skrb utrjevati položaj Slovencev v zamejstvu. Ribičič je ob tem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsednik George Bush za sedaj izključuje vojaški poseg ZDA proti Srbiji in Črni gori

LJUBLJANA — Iz številnih držav so tudi včeraj prihajali uradni sklepi o pretrganju sodelovanja s Srbijo in Črno goro, kar pomeni, da se vse več držav pridružuje strogim gospodarskim in siceršnjim ukrepom proti agresorjem v nekdanji Jugoslaviji.

Kot poročajo, je ruski parlament včeraj zavrnil predlog nekega poslanca, ki je zahteval razveljavitev vladnega sklepa o spoštovanju ukrepov VS OZN proti Srbiji in Črni gori. Ukrepe proti Srbiji in Črni gori je uvedla tudi vlada Češke in slovaške federacije, hkrati pa opozorila na veliko škodo, ki jo bo zaradi tega imelo njeno gospodarstvo. Tudi Francija je včeraj sporočila, da je zamrznila premoženje Srbije in Črne gore ter da bodo vse operacije glede denarnih transakcij, kapitala in obračuna v prihodnje pregledali v francoskem finančnem ministrstvu. Ukaz, ki je bil včeraj objavljen v uradnem listu, je začel veljati takoj. Po uradnih podatkih je znašala vrednost srbskega premoženja v Franciji konec leta 1991 2,3 milijarde francoskih frankov. Sklep vlade o ukrepih proti

Srbiji in Črni gori je včeraj soglasno potrdil tudi bolgarski parlament. Opozorilo o precejšnji škodi, ki jo bodo zaradi sankcij proti Srbiji in Črni gori utrpeli tudi druge države, je prišlo včeraj tudi iz avstrijske gospodarske zbornice. Kot navajajo, bi avstrijsko gospodarstvo izgubilo tri milijarde šilingov, v kolikor bi sankcije proti nekdanji Jugoslaviji veljale dlje časa.

Ceprav razmere v BiH zgovorno pričajo o tem, da na Balkanu ni več dosti časa za pregovorno počasno diplomacijo, je tudi včeraj več vplivnih svetovnih politikov z izjavami skušalo vplivati na tragični razvoj dogodkov v tej najmlajši evropski državi. Tako je ameriški predsednik George Bush na tiskovni konferenci v Beli hiši izrazil nasprotovanje vojaškemu posredovanju na območju nekdanje Jugoslavije, hkrati pa tudi upanje, da bodo sankcije proti Srbiji in Črni-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Utrjevanje zaupanja med nekdanjimi sovražniki

V Oslu potrdili sporazum o konvencionalnem orožju

OSLO — Vse zainteresirane države bodo pred 9. julijem ratificirale sporazum o omejitvi konvencionalne oborožitve CFE. To so včeraj v Oslu sklenili zunanji ministri 16 članic atlantskega zaveznitstva, 5 članic nekdanjega varšavskega sporazuma in 8 držav bivše Sovjetske zveze.

Z včerajšnjo obvezo je v bistvu konec večmesečnim zapletom in pogajanjem glede tega sporazuma, ki so ga podpisali 19. novembra 1990 na Dunaju, a ga je bilo treba zaradi razpustitve vzhodnoevropskega vojaškega bloka in razpada Sovjetske zveze prikriti novim razmeram. Glavni kamen spotike je bila kvantifikacija posameznih vrst orožja, ki po novem pripadajo vsaki državi nekdanje Sovjetske zveze glede na določila CFE. To vprašanje so okvirno rešili 15. maja v Taškentu, tako da bodo lahko sedaj po včerajšnji obvezi v Oslu posamezni parlamenti ratificirali sporazum.

To naj bi se zgodilo pred 9. julijem, ko se bo v Helsinkih začela Konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi, za katero sporazum CFE nedvomno pomeni nadaljnjo udrditev medsebojnega evropskega zaupanja. Po mnenju opazovalcev bo morda prišlo do zamud pri nekaterih republikah nekdanje SZ, ki pa bodo »tehnične narave« in ne spremenijo bistva. Med zahodnimi državami tega sporazuma nista še ratificirali Portugalska in Turčija. Slednja čaka na predhodno ratifikacijo s strani Armenije in Azerbajdžana.

Krepitev medsebojnega zaupanja pa je v Oslu potrdil tudi ministrski vrh Sveta za severnoatlansko sodelovanje (NACC), ki združuje vse članice NATO in njihove bivše sovražnike evropskega dela varšavskega pakta. Včeraj so v ta svet sprejeli še Gruzijo in napovedali skorajšnji pristop Albanije, kar so predvsem predstavniki Italije vsestransko pozdravili.

Odnos do muslimanov bi morali posodobiti

Problem islamizma je v Evropi dosegel Rubikon; pred njim je v marsikateri deželi zaskrbljenost, če ne že strah; o njem so začeli razpravljati v pomembnih mednarodnih ustanovah, kakršna je na primer institucija »Agnelli« v Turinu. Islamizem je postal tema dneva socialologov, pa tudi drugih znanstvenikov. Seveda ne gre zgolj za verske vidike, pač pa dobesedno za bojazen, da predstavlja islamizem korak nazaj v civilizaciji.

Toda v Turinu so bili v glavnem drugačnega mnenja; problem kajpak obstaja, vendar bi ga morali le obravnavati s stališča multikulturne družbe v evropski danosti. Nezaupanje je še globoko; na naši celini vlada nekakšno prepričanje, da je islamizem le dokaj daleč, kar predaleč od naših pogledov ter da so in da bodo objektivno velike težave pri njegovem sprejemanju. Felice del Bassetto, ki je bil eden glavnih razpravljalcev, je napovedal, »dolg dialog in strpna pogajanja«.

Muslimanov je v Evropi okrog 10 milijonov, po nekaterih statistikah pa kar blizu 13. Toda njihovo versko izražanje ne sme zaslepiti; dejstvo je, da tudi pri njih gre daleč bolj za gospodarsko in socialno vprašanje ter da je versko še najmanj pomembno, pa čeprav je nekako jedro islamizma. Podoba, ki jo razkriva evropska celina, je kar se da protislovna; razmeroma veliko je muslimanov na primer v Franciji (kjer predstavljajo drugo vero za katoliško), vendar pri verskih obredih redno ne sodeluje več kot 5 odstotkov vernikov.

V Franciji, kjer imajo celo islamsko semenišče (tako imenovano šolo za »imane«), ki ga financira Savdska Arabija, se že določen čas dogaja, da so nepremičnine okrog džamij skorajda za polovico cenejše kakor drugod; še zmeraj kar blizu 50 odstotkov Francozov sodi, da je »islamizem nevarna vera«. Mnoga znamenja kažejo, da se slaba ocena iz dneva v dan še stopnjuje.

Sloviti sociolog Francois Clément pa le sodi, da strah ni utemeljen; muslimanov namreč poznamo premalo, zato pa jih tudi nismo sposobni obravnavati s stališča kakor pravi, nacionalne integracije. Sila različen je položaj v Veliki Britaniji; med posameznimi središči so razmere tako drugačne, da preprosto ni moč potegniti jasnega sklepa. V Birminghamu so se muslimani domala brez težav vključili v javno življenje, medtem ko jih v Manchesteru ne marajo.

Zanimiv je tudi položaj muslimanov na Švedskem; v nekaterih krajih nimajo problemov, v drugih, tudi, denimo, v Stockholmu, so zadnje čase vsak dan spopadi. V tej državi so nedavno tudi ustanovili stranko, ki ima za geslo »Boj proti islamski zaostalosti«.

Toda britanski sociolog Robert Crown prav tako ponavlja tezo, da »islamizma ne poznamo dovolj«. Pri odnosu do muslimanov izhajamo iz nekaterih predpostavk, ki niso resnične, predvsem pa je bistveno, da ne poznamo njihovih ciljev. Zlasti politično bržčas ne zastopajo zgrešenih stališč, navaja Crown.

Na posvetu v Turinu, ki so ga organizirali pod naslovom »Islamizem v Evropi«, so na koncu oblikovali nekakšno priporočilo, v katerem naglašajo, da je čas, »da napravimo konec s stereotipi«. Jean Etienne, profesor na vseučilišču v Ailes Bains v Franciji, je bil mnenja, »da v civilizaciji ne bi smeli vztrajati na stališčih in pomislekih, ki so bili vloženi pred stoletji in so tedaj gotovo služili določeni politiki«. Dejstvo je, da imamo še danes v Evropi marsikoga, žal tudi v visokih znanstvenih krogih, ki preprosto »noče razumeti«. Spet podatek? V Franciji je na primer kar okrog 280 tisoč študentk iz muslimanskega sveta, no, vsega okrog 200 jih nosi »chador«.

Stanje v Italiji pa je nakako »srednje«; integracijski proces v Milanu se razvija brez kakih posebnih ovir. V glavnem mestu severne Italije imajo dva centra in več manjših objektov, v katerih opravljajo muslimanske obrede, toda dosedaj v glavnem ni prišlo do javnih negotovanj; kar je po svoje zanimivo, saj so v Italiji rasistični pojavi (velike razlike med njimi in verskimi nemreč ni) zadnje čase kar pogosti.

Seveda pa so tako v Italiji, kakor v večini drugih evropskih držav, kjer so opazne skupine Muslimanov, kar glasne pripombe na račun oblasti, češ, da noče sprejemati »sodobnih civilizacijskih norm«, kakor je na posvetu zatrjeval Stefano Allievi; med te teko-rekoč norme naj bi spadalo tudi dovoljenje o učenju islamizma, seveda tam, kjer je islamska populacija. Muslimani se sicer vestno podreajo, pravzaprav spoštujejo (in se ne vtikavajo) v domačo zakonodajo in uzance, ko je govor rečimo o zakonski zvezi (znano je, da je pri muslimanih poligamija).

Osrednje vprašanje je drugje; sestavljajo ga tudi v tem primeru problemi dela, stanovanja, zdravstva in šole. Oblasti v večini evropskih dežel (žal tudi v severnih) v zvezi s tem niso pokazale kake posebne vneme; prej bi veljalo reči, kakor piše te dni na primer Die Welt, da imajo zlasti do muslimanske populacije diskriminatorski odnos. V tem je bržčas spet vzrok nezaupanja med Evropejci in muslimani.

Sklepno dejstvo pa je lahko tole: da naša celina žal še nima skupne strategije do islamizma in njegove populacije.

MIRO KOCJAN

Waldemar Pawlak novi predsednik poljske vlade

VARŠAVA — Poljska je v roku enega dneva zamenjala ministrskega predsednika in vladno koalicijo. Jana Olszewskega je namreč na čelu vlade zamenjal komaj 33-letni vodja Kmečke stranke Waldemar Pawlak, ki je v parlamentu dobil 269 glasov, proti njemu je bilo 149 poslancev, 7 pa se jih je vzdržalo. Poleg kmetov Pawlaka podpirajo še levica, Demokratična zveza, Liberalno-demokratski kongres, nacionalisti in del Solidarnosti.

Dosedanji premier je bil že dalj časa deležen kritik predsednika Walese, odstopiti pa je moral, ko so objavili, da naj bi bili nekateri njegovi ministri domnevni sodelavci nekdanje partijske politične policije.

V Sloveniji zamenjava finančnega ministra

LJUBLJANA — Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve slovenskega parlamenta je kljub številnim vprašanjem na včerajšnji seji podprla predlog predsednika vlade Republike Slovenije Janeza Drnovška za razrešitev dosedanjega ministra za finance Janeza Kopača in imenovanje novega finančnega ministra Mitja Gasparija.

Podpredsednik vlade Viktor Začelj je poudaril, da je Mitja Gaspari v tujini že priznan finančni strokovnjak, ki pozna mednarodne denarne ustanove, kar naj bi Sloveniji med drugim olajšalo navezavo stikov s tujimi bančnimi ustanovami.

Vendar pa na seji niso podprli razrešitve Alenke Markič z dolžnosti namestnice ministra za finance,

zato tudi niso glasovali o imenovanju novega namestnika.

Hkrati niso podprli predloga za imenovanje Boruta Razdevška za namestnika ministra za trgovino, saj po njihovem mnenju nima ustreznih delovnih izkušenj.

Komisija pa je podprla imenovanje Cirila Baškovića za namestnika ministra za znanost in tehnologijo, imenovanje Terezije Valenčič in Pavla Zgago za namestnika ministra za šolstvo in šport ter razrešitev Zorana Bizjaka z dolžnosti namestnika ministra za šolstvo in šport. Hkrati so podprli imenovanje Jureta Mikuča za namestnika ministra za kulturo, imenovanje drugega namestnika Zorana Pistotnika pa so zavrnili.

(STA)

Zarota Srbije in Grčije po mnenju VMRO ovira hitrejši vstop Makedonije v Evropo

LJUBLJANA — Včeraj je bila v Ljubljani javna tribuna na temo »Makedonija v Evropo - da ali ne?« V uvodu je predstavnik makedonske desno nacionalistične stranke VMRO - DPMNE za Slovenijo Kristo Pop Stefanija poudaril, da se Slovenija v svojem boju za uveljavitev poteguje tudi za mednarodno priznanje Makedonije.

Tribuno je nadaljeval Ljubče Giorgievski predsednik VMRO - DPMNE, ki je v opoziciji v makedonskem parlamentu, sicer pa je največja parlamentarna stranka. Giorgievski je poudaril, da je Makedonija vedno bila v Evropi, saj so njena tla predstavljala zibelko evropske civilizacije. Kontinuiteta z Evropo se je prekinila samo dvakrat - med diktaturo srbske kraljeve družine Karadjordjević in za časa Titove komunistične Jugoslavije. Obkrat je namesto spoznanja, da je Makedonija geografsko središče Balkana, zavladala percepcija, da je le najjužnejša točka Jugoslavije.

Dejstvo, da Makedonija težko vstopa v sedanjo Evropo, je po mnenju Giorgievskega treba pripisati zaroti med Srbijo in Grčijo in uradni makedonski državni politiki, kajti ob priznanju Slovenije in Hrvaške se je ta še vedno lovila okoli vprašanja možnosti obstoja znotraj Jugoslavije. Zato se je treba vprašati, ali Makedonci želijo v Evropo? Kot je poudaril Giorgievski, je platforma novega jugoslovanstva, ki sta jo nekoč predstavljala predsednik BiH Izetbegović in predsednik Makedonije Gligorov, mrtva, Makedonija pa kljub vsemu še ni priznana. To naj bi bila posledica dejstva, da so na oblasti socialdemokrati, bivši makedonski komunisti.

Srbska in grška zarota lahko pripeljeta Makedonijo do vojne. Kot pravi Giorgievski, pa Makedonija nima »niti enega topa, kar je prednost za civilizacijo toda nevarno na Balkanu«. Priznal je, da bo za vstop v Evropo potreben dialog z makedonskimi Albanci (ki predstavljajo približno tretjino prebivalstva Makedonije), toda Albanci in Srbi naj bi glede Makedonije imeli skupen jezik - si jo razdeliti! (NIA)

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Še spopadi

redno bližino mestnega industrijskega območja, na katerem so kemične tovarne in obrati. Če bi zaradi morebitnih zadetkov, nevarne snovi začele uhajati v ozračje, bi to izzvalo pravo ekološko katastrofo neslutnih razsežnosti.

Oblasti v Tuzli so pozvale Konferenco o okolju Eco 92, ki je prav tedaj potekala v Braziliji, naj pomaga preprečiti ekološko katastrofo, ki grozi temu bosanskohercegovski mestu. O spopadih poročajo tudi iz Brčkega, kjer naj bi, kot poroča Hina, hrvaške enote preprečile poskus pehotnega prodora srbskih enot, ki naj bi imele precejšnje človeške pa tudi gmotne izgube.

Armadne enote so včeraj s topovi napadle tudi Bosanski Brod, kjer so razglasili splošno nevarnost, ponovno pa so, kot poročajo, s Trebevića napadle središče Sarajeva. Srbske sile so, kot je poročal radio BiH, včeraj popoldne začele obstreljevati sarajevsko naselje Butmir. V Sarajevu so zato razglasili splošno nevarnost. Sarajevski center za javno varnost je sporočil, da srbske sile na Dobrinji prisilno oborožujejo prebivalce srbske narodnosti in se znašajo nad nesrbskimi prebivalci.

Armadne enote so v noči na petek iz smeri Trebinja s topništvom vnovič

napadle primestna naselja, pa tudi središče Dubrovnika. Med napadom na staro dubrovniško mestno jedro in njegovo okolico je bil ubit en človek. Tudi na ostalih hrvaških bojiščih so se spopadi včeraj nadaljevali. Srbske enote so dopoldne z bosanske strani s topništvom obstreljevale Slavovski in Bosanski Brod, pri čemer je bila ena oseba huje ranjena. Sicer pa je generalpodpolkovnik Milan Torbica izjavil, da Kninski korpus nekdanje JA zapušča Knin. General Torbica je kot poveljnik užiškega korpusa septembra lani s srbskimi rezervisti zasedel Mostar in del Hercegovine. Kljub tej izjavi, pa se tudi napadi na vzhodnohercegova mesta nadaljujejo.

V zvezi z bosanskohercegovsko krizo velja omeniti, da so v Ljubljano včeraj prispeli trije tovornjaki Visokega komisariata OZN za begunce in pripeljali približno 65 ton hrane v družinskih paketih. V Ljubljano je prispela tudi solidarnostna pomoč iz prijateljskega mesta Wiesbaden v višini stotisoč mark, ki je namenjena beguncem iz BiH, nastanjenim v slovenski prestolnici. Včeraj popoldne je odšla na pot v BiH prva pošiljka humanitarne pomoči Rdečega križa Slovenije. Pošiljka je šla proti Mostarju, od tam pa jo bodo razdelili posameznim bolnišnicam in mestom v BiH. Na sedmih vlačilcih in dveh tovornjakih so sanitetni material, zdravila, higienski pri-

pomočki in živilski izdelki v skupni vrednosti 300.000 nemških mark. Rdeči križ Slovenije bo tudi v prihodnjih dneh pripravil nove pošiljke pomoči.

Presenetljivo novico je posredovala včeraj agencija France Press. Kot navaja, je bosanskohercegovski predsednik Alija Izetbegović zastupil položaj predsednika Stranke demokratične akcije. Izetbegović je svojo odločitev objavil v intervjuju za časopis Oslobođenje. Francoska agencija navaja, da je Izetbegović odstopil zaradi tega, ker sta to med drugim zahtevala tudi nedavno sprejeta predstavnika Srbov v predsedstvu BiH Nenad Kecmanović in Mirko Pejanović. (NIA)

● Srhljive številke

»Moj brat je bil policist,« nam pripoveduje 21-letna Vera, ki je doma iz Vinkovcev. »Bil je med vukovarskimi borci. Dva njegova tovariša, ki sta se rešila, sta mi povedala, da je padel v nekem boju. To pa za vojaške oblasti ni zadosten dokaz in ga smatramo še zmeraj za pogrešanega. Konec koncev je morda boljše tako, saj so dali moji materi kanček upanja.«

To upanje pa bo na žalost verjetno trajalo malo časa. Pred dnevi so pripadniki ruskega bataljona mirovnega kontingenta Umprofor pri Tordincih nedaleč od Vinkovcev našli skupno

grobnico, kjer je bilo pokopano skupaj z živino 208 civilov in hrvaških vojakov. Domneva se, da je takih grobnic v Slavoniji kar nekaj.

Srbske oblasti in jugoslovanska vojska nikdar niso objavili verodostojnih podatkov o izgubah v lastnih vrstah. Govori se, a ti podatki so popolnoma nepreverjeni, da je na srbski strani padlo od 4.000 do 8.000 borcev.

Predvčerajšnjim pa je ministrstvo za zdravje republike Bosne in Hercegovine objavilo podatek, da je v dveh mesecih vojne življenje izgubilo približno 5.800 ljudi, medtem ko je ranjenec več kot 20.000. Isti vir ocenjuje, da v Bosni vsak dan pade od 30 do 40 oseb. W. Š.

● SKGZ

podčrtal da SDP podpira novo slovensko vlado v njenih prizadevanjih, da se razreši gospodarski in socialni položaj v državi, možnosti gospodarskega razvoja pa bodo tudi v korist manjšin.

Palčič je govoril tudi o volitvah na Tržaškem in dejal, da ima več slovenskih kandidatov na različnih listah možnost izvolitve. V interesu manjšine je, da jih je čimveč tudi izvoljenih. Na vprašanje novinarja o kandidaturi neodvisnega kandidata PSI Bukavca, ki

da je v manjšini za marsikoga sporna zaradi paktiranja PSI z Listo za Trst je Palčič odgovoril, da bi Bukavec, če bi bil izvoljen, nedvomno prispeval k uveljavitvi interesov Slovencev. SDP je po Ribičičevih besedah ocenila to kandidature kot pozitiven signal za drugačen odnos PSI do Slovencev.(NIA)

George Bush

gori dosegle svoj namen. Washington in mednarodna skupnost sta, po Bushovih besedah, obe republiki nekdanje Jugoslavije obtožili za poglavitna krivca za zdajšnje razmere v BiH. Ameriški predsednik, kot je povedal, za zdaj še ne razmišlja o ustanovitvi mednarodne koalicije, ki bi skušala odstaviti srbskega predsednika Slobodana Miloševića. Pomembna je tudi izjava nekega visokega predstavnika grškega zunanjega ministrstva v Haagu o tem, da bo ta država spoštovala ukrepe, ki so jih ZN uvedli proti Srbiji in Črni gori. Zelo odločna je bila tudi nekdanja britanska ministrska predstavnica Margaret Thatcher, ki je obtožila Evropsko skupnost, da je storila najmanj, kar je mogoče v nekdanji Jugoslaviji. Hkrati je izjavila, da bi bilo potrebno poslati letalonosilko, ki bi zaščitila zgodovinsko mesto Dubrovnik. (NIA)

Nauk s posvetovanja ERMI v Gradežu

Imigracijski pojav terja drug pristop

GRADEŽ — Furlanija-Juljska krajina, kjer prebivajo zgodovinske in nastajajoče manjšine, bi lahko postala pravi laboratorij za smotrno in uspešno reševanje imigracijskih problemov. V ta namen bi lahko namestili v njej periferične sedeže mednarodnih institucij, kakor so na primer ES, KVSE in OZN, ki se bavijo z manjšinskimi in migracijskimi vprašanji, hkrati pa bi lahko v problematiko vključili šolski in akademski svet. Zaradi nenadnega navala najprej albanskih in potem še hrvaških ter bosanskih pribežnikov ni bilo v deželi še dovolj časa za ustrezen razmislek, kazalo pa bi to začeti udejanjati.

To je naglasil Francesco Milanese, predstavnik ustanove za migracijska vprašanja ERAPLE (ACLI) na včerajšnjem drugem in zadnjem dnevu vsedravnega posveta deželni konzult za imigracijo v Gradežu, na katerem so sodelovali zastopniki petnajstih dežel in ga je vodil predsednik deželne ustanove za imigracijske probleme ERMI (ki je zasedanje priredila) Ottorino Burelli.

Na posvetu so soglašali, da je imigracija vprašanje, ki se bo v prihodnosti šele razvilo in ga bo treba reševati s čisto novim pri-

stopom. Priseljenec je v bistvu ekonomski subjekt, je odraz delovne mobilnosti, ki bo v bodoče čedalje bolj razširjena in ki je znamenje utesnitve, a hkrati tudi svobode. Gre za proces, ki ga ne bo mogoče preprečiti in bo postal del človekove vsakdanje stvarnosti, četudi bi sčasoma odstranili razmere - nepravilnost in podrazvoj - ki imigracijo sprožajo.

Zadevo so obravnavali prvenstveno s kulturnega vidika. Indiferentnost ljudi do priseljencev se mora preobraziti v strpnost, v priznavanje temeljnih pravic vsakomur. Zbirnih centrov ne gre obravnavati zgolj kot »streho«, pač pa kot strukture, ki naj pomagajo tako domačinom kakor priselkom h globljemu premisleku, h kulturni rasti, da bo imigrant postal polnopravno sestavni del skupnosti, ki ga je sprejela. Pomoč v tej smeri bo dala tudi Evropska skupnost, ki ni imela doslej specifičnih pristojnosti na tem področju, a bo na osnovi maastrichtske pogodbe definirala (poleg evropskega državljanstva) enotno, referenčno zakonodajo glede priseljencev, kar zadeva vstop, zatočišče, začasno bivanje, prehajanje mej, delo, združevanje z družinskimi člani, morebitni izgon in tako naprej.

Pogovor s predsednikom PO SKGZ Černom pred občnim zborom

Videmski Slovenci bodo utrdili svoj položaj le s sodelovanjem

ČEDAD — Profesorja Viljema Černa, predsednika PO-SKGZ za Videmsko, smo pred skupščino te organizacije, ki bo 12. in 13. junija v Trstu, vprašali za oceno delovanja v videmski pokrajini.

»Lahko rečem, da je bilo opravljeno delo učinkovito in pozitivno. V tem zadnjem obdobju smo namreč zabeležili povsem vzpodbuden podatek, da se je vse več Slovencev z Videmskega vključilo v naše aktivno dogajanje. To je vsekakor dokaz naše prodornosti in naše prisotnosti na teritoriju.

Prisotnost SKGZ na Videmskem je za naše ljudi pomenila veliko in to na vseh področjih življenja. Brez takšne organizacije bi bilo naše delo povsem obubožano in ne bi dosegli tiste kakovostne rasti, ki jo ne smemo spregledati. Ustvarjalnost v politiki, kulturi in gospodarstvu predstavlja sintezo našega dolgoletnega dela in aktivne prisotnosti.

Če podrobno analiziramo prehojeno pot, potem ne moremo mimo številnih srečanj, ki smo jih imeli s predstavniki Cerkve, javnih uprav in političnih strank na Videmskem, prav tako ne moremo spregledati vloge, ki smo jo imeli v odnosu do občinskih uprav, ko je šlo za sestavo statutov. S tem v zvezi bi lahko rekli, da je naša prodornost bila celo večja kot v drugih krajih dežele. Skrb in razumevanje do naših javnih uprav smo pokazali tudi z nabitno akcijo, ki smo jo sprožili za nakup dvojezičnih smerokazov za

Viljem Černo

špetsko občino. Odziv naših ljudi je bil doslej izredno številčen.

Dobršen del naše pozornosti je bil usmerjen v razvoj dvojezične špetske šole, v skrb za uveljavljanje glasil Dom in Novi Matajur ter seveda za gospodarske pobude. S tem v zvezi smo v naših dolinah ustvarili pogoje, da se je naš človek zaposlil doma in ni odhajal v nižino.

Veliko smo skrbeli, da smo v teh težkih časih ohranili zadovoljiv nivo na kulturnem področju. Prireditve, kot so Dan emigranta, Dan slovenske kulture in druge, so potrdile našo vitalnost in voljo po bogatstvu.

Stvarnost na Videmskem je teritorialno razdeljena na tri območja:

nadiško, kanalsko in tersko. Kaj to pomeni v delovanju SKGZ?

»Jasno je, da predstavlja Nadiška dolina najmočnejše jedro našega dela in prisotnosti. In prav tu smo naleteli tudi na največja nasprotovanja s strani nacionalističnih in soviništnih sil, ki z vsemi sredstvi skušajo našo stvarnost postaviti na rob dogajanja. Z našim vztrajnim delom smo vendarle ustvarili novo politično ozračje, okrepili smo odnose s sosedi onkraj meje in s prijatelji na Videmskem. To je tudi predpogoj, da bomo znali boljše reševati stvarnosti v treh dolinah, do katerih moramo biti enako pozorni.«

Pred časom je na Videmskem nastala Zveza Slovencev iz videmske pokrajine. Kako se to da uskladiti s SKGZ?

»Zveza je nastala predvsem iz želje, da bi na nek način združili različne stvarnosti in hotenja naših ljudi na Videmskem. Združeni smo namreč postali močnejši in naš glas je prepričljivejši in tudi projekti so postali ambicioznejši. Vloga Zveze v SKGZ mora pomeniti aktivno partnerstvo v odnosu do celotnega našega nacionalnega vprašanja. Zveza je široko zastavljena in zato je tudi pripravljena sodelovati s komerkoli, ki si želi stvarnega napredka za našo videmsko skupnost.«

Velik del vašega dela je bil usmerjen v stike z javnostjo. Zakaj?

»To je nujno, če želimo biti priznani kot Slovenci na Videmskem. In če s tem v zvezi lahko dam svojo oceno, lahko rečem, da smo v marsičem uspeli. Danes nas ne ocenjujejo kot potomce staroslovanskih plemen. Dosegli smo, da je naša skupnost uokvirjena v slovensko stvarnost. Dokaz tega je priznanje s strani države in dežele, ki ga je bila deležna dvojezična šola v Špetru. Naša težnja je, da ustvarimo pogoje medetničnega spoštovanja in razumevanja naše specifičnosti. Do pred nekaj leti takih pogojev ni bilo, zadnje čase pa smo v to smer nekaj pozitivnih znakov le zabeležili.«

Katera so še odprta vprašanja, ki bi jih kazalo rešiti čimprej?

»Priznati je treba, da je Benečija potrebna vsega. Sicer naša poglavitna skrb mora biti usmerjena v mlade. Njim je treba zagotoviti primerne pogoje za vsestranski razvoj. Mlado intelektualno sredino je treba obdržati v naših krajih. Le tako bomo primerno zastavili načrt za bodočnost Beneške Slovenije. S tem v zvezi odigrava primarno vlogo dvojezična šola, ki mora biti celovito priznana in zanjo je treba čimprej rešiti prostorska vprašanja. Ta center je srce Benečije. Uspešnost šole pomeni tudi uspešnost naših pobud, uspešnost naših ljudi, ki še z večjo ljubeznijo se vračajo k svojim koreninam, svoji kulturi, svojemu jeziku. Ustvarili smo široko šolsko kulturo, ki gleda široko v Evropo.«

Rekli ste, da v kulturi ste ohranili zadovoljivi nivo. Kaj storiti, da se nivo dvigne?

»Ob gospodarstvu predstavlja kultura glavni steber naše bitnosti. Zato je razumljivo, da veliko naših energij posvečamo prav temu področju. Med prioritetskimi nalogami, ki si jih zastavljamo, sodi izgradnja večnamenskega kulturnega središča. Z realizacijo takšnega načrta bi vsekakor - podobno kot Kulturni dom v Gorici - materializirali naše ideje o sožitju in medsebojnem sodelovanju. Ob tem si prizadevamo, da bi že letos obnovili srečanje sosednih narodov, ki je svoj čas na Kamenico privabljalo veliko ljudi z vsepovsod. Za jesen pa načrtujemo srečanje med slovenskimi in furlanskimi duhovniki ter posvet, ki naj bi razgrnil vprašanja medsebojnega kulturnega in verskega sodelovanja.

Ob tem je prav, da nadaljujemo na poti sodelovanja z občinskimi upravami. To pa delamo, ker smo prepričani, da le tako bomo resnično v korist našim ljudem.

Prepričan sem, da smo naše delo zastavili pravilno in v interesu vseh Slovencev. Z drugimi sogovorniki, ki jim je pri srcu razvoj te stvarnosti, bo treba poiskati skupni jezik, da bo nacionalna skupnost na Videmskem še bogatejša in uspešnejša.«

Pogovor zapisal
RUDI PAVŠIČ

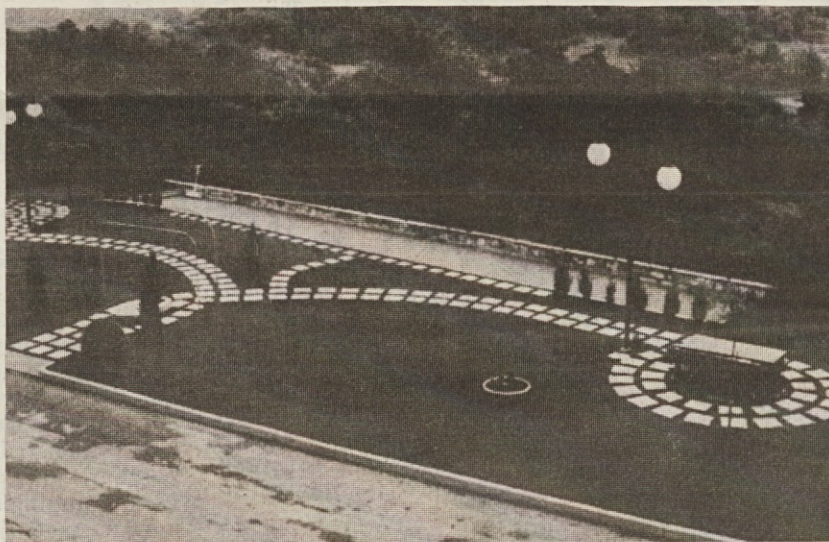
Ljubitelji pravljic jutri v Topolovo

TOPOLOVO — KD Rečan priredi jutri zanimiv kulturni večer na odprtem. Ob 20. uri bodo predstavili knjigo pravljic v beneškem narečju »...antadà...«. Gre za sklop pravljic, ki so vezane na stvarnost v Topolovem (Grmek). Renzo Gariup jih je zbral v knjigi, Luigia Tomasetti je oskrbela ilustracije. Mladi člani društva Rečan so pripravili tudi gledališko uprizoritev, vezano na izid knjige. (r.p.)

Ažlani so si uredili lepo zelenico

Sad prostovoljnega dela bodo slovesno predali namenu jutri dopoldne

AŽLA (Špeter) — Jutri ob 11.30 bodo v Azli predali namenu park, ki so ga vaščani v poldrugem letu uredili s prostovoljnim delom. Za to so ustanovili tudi poseben odbor (Comitato per Azzida), ki je usklajeval delo kakih sto članov. Ti so sredi vasi uredili zeleno površino, ki jo bodo uporabljali zlasti otroci. Odbor za Azlo je nastal zato, da uresniči vrsto pobud družbeno-kulturne narave, in mednje uvrstil tudi ureditev parka. Ideja je nastala, potem ko špetska Občina zaradi pomanjkanja denarja ni mogla ugoditi želji domačinov. K pobudi so pristopila tudi številna podjetja in zasebniki, ki so gmotno pomagali Azlanom v uresničitvi načrta. Na jutrišnji slovesnosti, ki bo sovpadala tudi s 46. obletnico italijanske republike, bodo pripravili še netekmovalni pohod in koncert godbe na pihala iz Povoletta. (r.p.)

Gianni Osgnach v Beneški galeriji

ŠPETER — Beneška galerija nadaljuje s svojim neutrudnim delom na likovnem področju. Danes 19. uri bodo odprli razstavo priznanega slikarja Giannija Osgnacha. Tokratni gost Beneške galerije je tukajšnjim ljubiteljem umetnosti že znan, saj je pred desetimi leti sodeloval na skupinski razstavi. Osgnach, ki je doma iz Sv. Lenarta, živi in dela pa v Mantovi, se bo tokrat predstavil z izborom svojih najnovejših del. (r.p.)

V Premariaccu

Počastili obešene partizane

PREMARIACCO — Konec maja 1944. leta so nacifašisti v vasi Premariacco obesili 13 mladih fantov, istega dne pa je bilo ob življenje na vislicah nadaljnjih 13 mladih v kraju San Giovanni al Natisone.

Od osvoboditve dalje se komemoracije vršijo izmenoma v obeh krajih in jih prirejajo župani občin Premariacco, S. Giovanni al Natisone in Tavagnacco v sodelovanju s pokrajinskimi odborom VZPI-ANPI. Prejšnjo nedeljo je bila takšna slovesnost pred občinsko hišo v Premariaccu.

Pred spomenikom je domači župan Franco delle Vedove pozdravil prisotne, slavnostni nagovor pa je imel Federico Vincenti, predsednik pokrajinskega odbora ANPI. Potem ko je govornik poimensko počastil žrtve nacifašizma se je dotaknil vseh današnjih ekonomskih in političnih problemov. Ostro je obsodil teroristične napade na demokratične institucije in ljudi in še posebej omenil smrt sodnika Falconeja v Palermu. (r.p.)

JUNIJ 1992

Olajšamo vam plačilo davkov

HRANILNICE
IN POSOJILNICE
Furlanije-Juljske krajine

Tvoja domača banka

Še vedno vam nudimo roko

Za plačilo predujma davkov za leto 1992 in salda za leto 1991 vam nudijo Kmečko-obrtno posojilnice v Furlaniji - Julijski krajini posojila po posebno ugodnimi obrestnimi merami.

S sinočnjega zborovanja slovenske DSL Demokratska zveza v službi razvoja Trsta

Slovenci v Demokratični zvezi Trst za Evropo so imeli sinoči zaključno zborovanje, na katerem so med drugim spregovorili kandidata za Občino Anamarija Kalc in Ravel Kodrič ter kandidat za pokrajinski svet v kraškem volilnem okrožju Mitja Race. Po uvodnih besedah tajnika kriške sekcije DSL Severina Sedmaka je Kalčeva podčrtala, da je DSL edina stranka, ki je glede enotnosti na levici prešla iz načelnih izjav v konkretne izbire. Demokratična zveza predstavlja prvi in zelo važen korak na poti oblikovanja novih odnosov med naprednimi silami. Volilna sponzorizacija nekaterih strank, ki je prišla iz Slovenije, je po mnenju Kalčeve ošibila ambicijo slovenske manjšine, da postane vsestranski subjekt v tem prostoru. Znotraj manjšine se je po njenem mnenju vsekakor končalo neko obdobje, zato bo treba v bodoče res preveriti, kakšni so skupni interesi naše skupnosti in kakšni so pravzaprav interesi vplivnih skupin, ki delujejo znotraj manjšine.

Volilna kampanja je po Kodričevem mnenju razgalila nedoraslost tržaškega političnega življenja peklenski resnosti mednarodnih razmer v neposrednem balkanskem zaledju. Politična scefiranost in malenkostna prepirljivost zakrivata pogled na prednostne naloge gospodarskega in političnega značaja. Le složna zračnost tržaških Slovencev z demokratično italijansko in evropsko levico zagotavlja manjšini - je rekel še Kodrič - tisto široko obzorje, ki bi ji omogočilo, da se ogne usodnim nevarnostim ter da se jim uspešno zoperstavi. Zato je pozval slovenske volilce, naj trezno zaupajo Demokratični zvezi, za rajnske svete pa naj glasujejo za simbol DSL.

Slovenska komponenta je včeraj objavila tudi polemično noto, ki pravi, da je »letošnja volilna kampanja dokončno dokazala, da se je tudi znotraj manjšine in v odnosu do nje marsikaj spremenilo in da bo treba stvari prediskutirati. Ko je pretirano strankarstvo v Italiji že vse naveličalo, se gre prav v manjšini s strankarstvom do skrajnosti.«

»Kaj še enotnost!«, je rečeno v noti. »Slovenska organizacija, ki je bila do včeraj skupna laičnim in levičarskim Slovincem, se je postavila čez noč na stran in na razpolago ene same stranke! Poleg tega so se, v brk enotnosti manjšine, tudi številni najvišji državni institucionalni predstavniki Republike Slovenije vključili v našo volilno kampanjo na strani posameznih strank in kandidatov.«

Kljub temu je DSL prepričana, da je pretiravanje s tradicionalnim strankarstvom že presežena stvar in da bodo volilci znali ceniti združevanje leve in odprtih sil v Demokratični zvezi, saj gre za pot v smeri reforme italijanskega volilnega in političnega sistema in za edini resen poskus realističnih treznih sprememb v Trstu,« se zaključuje nota Slovenske komponente DSL.

UNION VALDOTAINE PODPIRA SSK

Slovenska skupnost lahko računa na trdno solidarnost stranke francosko govoreče manjšine Union Valdotaïne in drugih manjšinskih zastopnikov, kar zadeva zaščitni zakon, zahtevo po zajamčenem zastopstvu manjšin v izvoljenih telesih in druga aktualna vprašanja. To je v četrtek zvečer izjavil na tiskovni konferenci v Trstu poslanec iz Doline Aoste Lucien Caveri, ki ga je predstavil deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar. Ta ga je tudi zaprosil, naj opozori predsednika republike Scalfara na odprta vprašanja Slovencev v Italiji in to med razgovori v okviru posvetov predsednika republike za sestavo nove vlade.

Na zaključnem shodu SSK za dolinsko občino je bil prisoten član slovenskega parlamenta, podžupan Idrije Tomaž Pavšič, ki je potrdil svojo zavzetost za polnopravno življenje Slovencev v Italiji. Shod je vodil sekcijski tajnik Sergij Mahnič, govorili pa so tudi kandidata za pokrajinski svet Lojze Tul in Ivan Peterlin, dosežani pokrajinski svetovalec Zorko Harej, deželni tajnik Jevnikar, pokrajinski tajnik Martin Breclj in deželni podpredsednik Rafko Dolhar.

KANDIDAT PSI EDI BUKAVEC ODGOVARJA NA NAPADE

Neodvisni kandidat na listi PSI Edi Bukavec je v zvezi z napadi, ki jih je bil deležen v volilni kampanji, dal naslednjo izjavo:

Med volilno kampanjo sem doživel marsikaj. Predvsem mnogo izrazov solidarnosti, odobravanja in razumevanja. Toda organizirani napadi, obrekovanja in celo laži se kar vrste. Ne bom in nočem odgovarjati na isti

način. Nujno pa bi rad pojasnil nekatere stvari.

1. Sem neodvisen kandidat, kar pomeni da nisem podvržen strankarski disciplini. Stranka mi je ponudila kandidaturu in sprejel sem jo, ne da bi sprejel kakršenkoli pogoji. Tudi brez obveze, da glasujem za župana, za proračun in podobno.

2. V vsem svojem življenju sem trdo delal, delal v korist naših slovenskih ljudi, predvsem kmetov. Vsi člani slovenske komisije socialistične stranke so po mojem mnenju pošteni in spoštovanja vredni ljudje. Brez sence suma o osebnem okoriščenju. Zakaj obtožbe, sumičenja in obrekovanja, da se hočem osebno okoristiti? Delal sem in delam bom pošteno, odkrito, odprto v prihodnost, izključno v interesu slovenskega človeka, odprtosti in sodelovanja.

3. Jaz, Edi Bukavec sem bil vedno proti Listi za Trst in Camberju, istega mnenja so vsi člani slovenske komisije socialistične stranke. Moja neodvisna kandidatura je uperjena prav proti Listi.

4. Stranka je prepovedala lepljenje osebnih lepakov za občinski svet, ker bi se petdeset kandidatov »poklalo« med seboj. Edina izjema je bilo nekaj lepakov zame, tudi v osrčju mesta.

5. Nihče nam ni ničesar vsilil. Svojo volilno kampanjo smo začeli v osrčju mesta, zaključili pa smo jo po našem sklepu na Proseku, bližje našim ljudem.

6. Jaz, tako kot vsi člani slovenske komisije socialistične stranke, smo trdno prepričani v izvorna načela Osvobodilne fronte: pluralizem, demokracijo, strpnost in medsebojno spoštovanje.

7. Vsem slovenskim kandidatom na katerikoli listi iskreno želim uspeh, kot ga je iskreno želel slovenski predsednik Milan Kučan. Želim ustvariti ozračje sodelovanja med vsemi izvoljenimi in po svojih močeh tudi z drugimi predstavniki Slovencev.

8. Za izvolitev slovenskih kandidatov so nujni preferenčni glasovi in zato z moje strani samo prošnja in nasvet: volite in oddajte preferenčni glas. Brez polemik, brez sovraštva in sporov, vsak po svoji vesti in volji, toda za čim bolj učinkovito prisotnost Slovencev.

PEČENIK NA SKLEPNEM SHODU DOLINSKE PSI

Krajevni kandidat PSI za Pokrajino Marino Pečenik se je na shodu dolinskih socialistov obvezal, da se bo v primeru izvolitve potegoval za konkretno reševanje upravnih problemov te skupnosti. »Ne obljubljam svete dežele, ampak vztrajno delo v korist vseh,« je poudaril Pečenik, ki je obžaloval napade na slovensko PSI, ki so prišli posebej iz vrst Slovenske skupnosti, DSL in SKP. Ob tem se je vprašal, zakaj niso te stranke v volilni kampanji raje napadle Slovincem nenaklonjene sile, med katerimi prednjači Krščanska demokracija.

Sen. Cossutta in Lipovec na zaključnem volilnem shodu SKP: Italija in Trst potrebujeta levičarsko in opozicijsko politiko

V Italiji in v Trstu se vse bolj krepi »potreba po opoziciji«, ki jo dosledno pooseblja le Stranka komunistične prenoje. V to je prepričan tudi njen predsednik, senator Armando Cossutta, ki je včeraj v našem mestu ponovil znano stališče, da je »za dobrobit Trsta danes kot danes potrebna le močna levičarska in opozicijska politika, ki ne sklepa nobenih kompromisov s strankami sedanjosti ali nekdanje oblasti«. To velja tudi za bodoče krajevne uprave, medtem ko »so bile dosedanje pod močnim in odločilnim vplivom nacionalističnih sil«. Da bo SKP ubrala pot opozicije, sta na tiskovni konferenci pred zaključnim volilnim shodom na Goldonijevem trgu podčrtala tudi strankin pokrajinski tajnik Giorgio Canciani in nosilec kandidatne liste za občinski svet posl. Antonino Cuffaro.

Cossutta se je vsekakor dotaknil predvsem vsedravnih političnih vprašanj. Pri pojasnjevanju, zakaj ni SKP glasovala za Scalfara, je rekel, da je novi predsednik republike sicer spoštovanja vredna osebnost, politično gledano pa predstavlja kontinuiteto z dosedanjjo oblastjo KD. Glede izvolitve Napolitana za predsednika zbornice pa je rekel, da se je DSL uklonila pritiskom drugih - posebno socialistov - čeprav je novi predsednik poštena osebnost. Glede odnosov z DSL se je oglašil tudi Cuffaro, ki je očital tej stranki, da je podprla za slovensko manjšino nesprejemljive statute krajevnih uprav, poslancu Bordonu pa je očital, češ da je podpisal nek dokument, ki v bistvu zagovarja potrebo po preštevovanju Slovencev.

Na zaključnem shodu je v slovenščini spregovoril tudi kandidat za občinski in pokrajinski svet

Sergij Lipovec. Rekel je, da se SKP predstavlja slovenskim volilcem »z jasnostjo, ki je včeraj in danes označevala doslednost komunistov do vprašanj slovenske manjšine«. Slovencev ni mogoče obravnavati ločeno od družbenih in političnih dogajanj, stopnja manjšinske zaščite pa je odvisna od demokratičnosti družbe. SKP odločno nasprotuje predlogu za tako imenovano velemestno tržaško upravo, ker bi med drugim popolnoma izbrisala pristojnosti okoliških občin, prav tako naprotuje predlogu za ustanovitev kraške občine, in to vsaj dokler ne bo dokončno rešen pravni položaj naše skupnosti. Najbolj kritične besede svojega posega pa je Lipovec namenil socialistični stranki, »ki je na zadnjih parlamentarnih volitvah zagovarjala italijanstvo Trsta, sedaj pa se predstavlja z dvema obrazoma: z enim za italijansko občinstvo, z drugim pa za slovensko javno mnenje«. Pokrajinski tajnik Perelli vsekakor po

mnenju SKP še vedno stremi po zavezništvu z Listo za Trst, glede kandidature Edija Bukavca pa je kontestiral njegovo geslo, da »je treba sodelovati pri oblasti«. Ko je bil Craxi ministrski predsednik - je dejal Lipovec - nismo Slovenci dobili prav ničesar.

S.T.
Na sliki (foto Magajna) Canciani, Cossutta in Cuffaro (z leve) med včerajšnjo tiskovno konferenco v Trstu.

Dopolnilo Dušana Košute

V zvezi s poročilom o srečanju kandidata Edija Bukavca z bivšimi aktivisti in partizani na OZE, ki je bilo 1. junija, Dušan Košuta precizira, da ni, kot je poročal PD 2. junija na 4. strani, »spomnil na primer Craxijevega govora v italijansčini na Trgu Unità«, pač pa je kot dokaz nenaklonjenosti sedanjega vodstva PSI do manjšine med ostalim navedel, da leta 1988 Craxi ni dovolil niti pozdrava v slovenščini med zborovanjem na glavnem tržaškem trgu.

Včeraj so obhajali 178. obletnico svoje ustanovitve

Tudi v Trstu karabinjerji praznovali

Včeraj je poteklo 178 let, odkar je bil ustanovljen rod karabinjerjev. Obletnico so kot drugod po državi slovesno obeležili tudi v Trstu, in sicer v vojašnici General Petitti di Roreto, kjer je sedež poveljstva tržaške skupine karabinjerjev. Postrojene orožnike in predstavnike drugih rodov je na dvorišču vojašnice pregledal vojaški poveljnik Trsta, general Italico Canteruccio, slavnostni govor pa je imel poveljnik tržaških karabinjerjev, podpolkovnik Gianfranco Antonini.

Kot je že običaj, je govornik izkoristil priložnost za kratek obračun opravljenega dela v zadnjem letu. V zadnjih 12 mesecih so karabinjerji v tržaški pokrajini preiskovali 4.500 prekrškov oziroma zločinov. Prijeli so 1.500 krivcev, 90 od katerih so aretirali. Kar

33 od slednjih so zaprli zaradi posesti in razpečevanja mamil, zaplenili pa so 55 kilogramov heroina in 700 gramov hašiša, kokaina in drugih mamil. Med drugim so zaplenili tudi 24 primerkov orožja in aretirali 4 osebe zaradi njih posesti oziroma prekupčevanja. Veliko dela so karabinjerji v zadnjem letu imeli tudi zaradi pribežnikov, ki so nezakonito prešli državno mejo. Podpolkovnik Antonini se je zahvalil vsem karabinjerjem za opravljeno delo in najzaslužnejšim izmed njih podelil tudi priznanja.

Ob koncu velja omeniti, da je v zadnjem letu prišlo do pomembnih sprememb v deželni organizaciji karabinjerjev. Glavno deželno poveljstvo bo odslej v Vidmu, medtem ko bo v Trstu le pokrajinsko.

Res lepa in zabavna zaključna prireditve v slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel

»Domovci« so se poslovili od šolskega leta

milijardi tristo milijonov lir. »Polni smo dobre volje, bojeviti ter upamo, da bomo dobro izpeljali tudi letošnje počitnice za naše gojence v Ptuju, za katere se je že prijavilo 90 mladih, pa še poletno središče v samem domu, namenjeno tako slovenskim, kot italijanskim otrokom. Tradicija je bila, da so na naših zaključnih večerih nastopali tudi mladi italijanske manjšine iz Istre. Tokrat nam to ni uspelo, zato bomo pripravili, njim v čast, poseben večer.«

V imenu Združenja Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel je nato prinesla pozdrave in zahvalo Dragica Blažević, zatem pa se je začel

program, ki sta ga začela dva gojenca doma, Jerica in Mitja, ki sta povedala nekaj zelo lepih in ganljivih besed in misli o njunih občutkih, ko zapuščata dom, kjer sta našla prijateljstvo in veliko razumevanje.

Sam program je nato napovedovala vzgojiteljica Mirjam Maver v veseljem in šaljivem duhu. Tako so se najprej predstavili člani komaj pred meseci ustanovljenega pevskega zbora pod vodstvom glasbenega pedagoga Mirka Slosarja, ki je, kratkemu času in zmožnostim 12 članske skupine prilagodil program veselih in prijetnih pesmi, takih, pri katerih so se zabavali pevci sami, občinstvo pa je pomagalo z burnim

ploskanjem. Pri klavirju je zbor spremljal prof. Rojc, na kitaro pa Vili Volpi (na sliki - foto Magajna). Tej prvi res prijetni točki je sledil nastop najmlajših pevcev, ki jih je med letom učila Lučka Križmančič, na tem večeru pa jih je na klavirju spremljal prof. Rojc. Gledati in poslušati te mlade pevce, ki so zapeli več veselih ljudskih pesmi, je bilo doživljati zase.

Potem so se predstavili mladi s telovadnim nastopom, ki ga je pripravil prof. telovadbe Tine Kraševac. Tudi tu ni manjkalo smeha in vesele vzpodbude.

Spoznali smo tudi vse tiste gojence, ki so obiskovali v domu tečaj kreativnega pisanja in njihovo učiteljico Mileno Blažević z ljubljanske fakultete. Šlo je za pobudo, ki naj vzbudi med mladimi interes do poznavanja svojega jezika. Tako je nastala lepa knjiga z naslovom »Luna se smeje«, ki so jo vsi udeleženci tečaja prejeli v spomin.

Večer je nato zaključil še nastop gledališke skupine iz Gorice s prizorom »Vprašaj se čemu«. Čeprav se vse na odru odvijala v tišini, z izjemo nekaj besed na koncu, je vse učinkovalo lepo, sproščeno, predvsem pa zelo domiselno in duhovito.

Da se tako lep večer ni mogel končati brez prijetne družabosti, je samo po sebi umevno.

NEVA LUKEŠ

Minister na zaključnem shodu PSI

De Michelis: Trst naj končno pogleda naprej

Gianni De Michelis

Zunanji minister Gianni De Michelis je na sinočnjem zaključnem volilnem shodu PSI pozval Tržačane, naj ne nasedajo obljubam starih in novih prerokov Liste za Trst in Severne lige. Naše mesto se preveč ozira na Rim in na vsedržavna dogajanja, večkrat pa pozablja na svojo mednarodno vlogo v odnosu do Srednje in Vzhodne Evrope, nedeljski glas naj torej ne bo glas protesta, ampak glas oblikovanja neke nove prihodnosti.

Šef Farnesine, ki ga je uvodoma na kratko pozdravil pokrajinski tajnik PSI Alessandro Perelli, je večji del svojega sinočnjega posega namenil mednarodni politiki in zlasti odnosom znotraj Evropske skupnosti v luči težav, ki spremljajo sodelovanje in integracijo dvanajsterice. Nekajkrat se je vsekakor navezal tudi na italijansko politično situacijo. Nekaterim svojim somišljenikom v Rimu in tudi v Trstu je očital namen, da se kar čez noč lahko oblikuje levičarska alternativa, ki pa v teh pogojih nima realnih osnov. Po njegovem je treba privilegirati programe in konkretne zadeve, glede možnosti sodelovanja na levi pa je De Michelis rekel, da s strani DSL še ne prihajajo pozitivni signali, nasprotno pa večkrat samo negativni. Dal je vsekakor razumeti, da bo najbrž še malo časa ostal na krmlu italijanske diplomacije.

Glede jutrišnjih volitev je, kot rečeno, pozval Tržačane, naj ne vztrajajo pri zgolj protestnem glasovanju, »tudi zato, ker se svet hitro premika, mesto pa ne sme izgubiti priložnosti, ki mu jih dnevno ponujajo dogodki«. Odnosi in polemike z Rimom so v preteklosti in deloma še danes zasenčile odnose s Slovenijo in Hrvaško ter z drugimi vzhodnimi državami, napočil pa je tudi čas, da se enkrat za vselej razbijejo narodne zapreke, ki v marsičem omejujejo prihodnost tržaške stvarnosti. Severni ligi je očital, da zagovarja federalizem iz prejšnjega stoletja in da nima nobenih konkretnih programov za upravljanje mesta. Trst se mora po mnenju De Michelisa končno opreti predvsem na lastne moči in ne kar naprej čakati na zunanje podpore, ki jih bo vedno manj. Jutrišnje upravne volitve bodo pravzaprav dokazale, ali si Trst želi naprej ali pa hoče ostati mesto, ki gleda nazaj in čaka na podporo.

S. T.

Zaključno zborovanje slovenske komisije PSI na Proseku

Prihodnost Trsta je v odpiranju zaledju in izzivom sedanjega časa

Prihodnost Trsta je samo v njegovi odprtosti in v sprejemanju izzivov, ki jih mestu postavlja današnji čas. To je bila vodilna nit zaključnega zborovanja, ki ga je sinoči v proseškem Prosvetnem domu priredila slovenska komisija PSI in katerega sta se s kandidatom za pokrajinski svet Marinom Pečenikom in z neodvisnim kandidatom za občinski svet Edijem Bukavcem udeležila poslanec in član vsedržavnega strankinega vodstva Gabriele Renzulli ter predsednik poslanskega kluba slovenskih liberalnih demokratov Jože Školč. Svojo prisotnost pa je v zadnjem trenutku odpovedal Ciril Zlobec, ki so ga zadržile v predsedstvu države zadržale v Sloveniji.

Tezo o nujnem odpiranju Trsta je še posebej razčlenjeno razvil Gabriele Renzulli, ki v svojem posegu često ni bil v sozvočju vsaj z delom tržaške PSI. In sploh je bil član vodstva socialistične stranke kritičen do tržaškega političnega razreda, kateremu je očital, da ni znal nakažati mestu perspektiv in se je čestokrat omejil na majhna krajevna vprašanja, pri tem pa pozabil na strateške probleme vloge Trsta v evropskih razsežnostih. Renzulli je pri tem odkrito polemiziral s predstavnikom Liste za Trst, sicer pa poslancem, izvoljenim na listi PSI, Camberjem. Zaveznitvo z Listo je sicer opravičil, ker je dala nekaj volilnih rezultatov in omogočila izvolitev dveh tržaških laičnih predstavnikov v parlament (posl. Camberja in sen. Agnellija), vendar volilno zavezništvo, osnovano na politični izmenjavi kot dosedaj, po Renzullijevi oceni v novih razmerah ne zadošča več. Treba se je dogovoriti in naka-

zati Trstu novo perspektivo, ki temelji na odprtosti in sodelovanju. In v politiko odpiranja je Renzulli vključil kot pomembno dejstvo tudi kandidaturi slovenskih predstavnikov Pečenika in Bukavca.

V izjavi za Primorski dnevnik pa se je Renzulli obvezal, da se bo osebno zavzel za izglasovanje zakona o pravicah jezikovnih skupnosti in še zlasti za zakon o zaščiti slovenske manjšine »z vso trmo Furlana, ki je dolgo živel v Trstu«. »Kdor nasprotuje zaščiti Slovencev,« je poudaril Renzulli, »dela proti interesom Trsta, dežele in Italije«.

Jože Školč je izpostavil predvsem misel, da je življenje v pluralizmu, kljub vsem problemom, ki jih povzroča, vendarle boljše in bolj ustvarjalno kot v enopartijskem sistemu. Svojo prisotnost na snočnjem večeru je utemeljil z dejstvom, da se

je že večkrat udeležil prireditve drugih slovenskih komponent, v programu njegove stranke pa je konstanta obravnavanje zamejstva kot celote, temeljno načelo pa, da se LDS ne vede sektaško v odnosu do Slovencev, ki živijo zunaj meja Slovenije. Školč se je zavzel tudi za to, da bi Italija tvornejše prispevala k reševanju problema beguncev.

Pečenik in Bukavec sta prav tako poudarila nujno odpiranje Trsta, za kar sta predpogoj sožitje med vsemi narodnostnimi skupnostmi, ki živijo v mestu. Obvezala sta se, da bosta kot doslej tudi vnaprej prispevala k dejanskemu reševanju problemov manjšine in odgovorila, sicer brez polemičnosti vsem tistim, ki so ju v tej volilni kampanji napadli.

Na sliki (foto Magajna) kandidata Pečenik in Bukavec z Renzullijem in Školčem med sinočnjim zborovanjem.

Bivši slovenski premier Lojze Peterle gost na zaključnem volilnem shodu SSK

Po treh letih intenzivnega in izredno odgovornega dela si je bivši predsednik slovenske vlade Lojze Peterle privoščil nekajdnevni odidih v Rimu, od koder je sinoči prišel na napovedano tiskovno konferenco v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti z enournno zamudo, sicer prav nič presenetljivo za italijanske letalske zveze. Spremljal ga je predsednik kluba krščanskodemokratskih poslancev Nace Polajnar, ki je hkrati tudi predsednik skupščinske komisije za preiskovanje povojnih zločinov, sprejeli pa vidni predstavniki Slovenske skupnosti z deželnim tajnikom Ivom Jevnikarjem na čelu, s katerimi je po tiskovni konferenci sodeloval na zaključnem volilnem shodu stranke v Nabrežini.

Peterle pa v Rimu in bil samo na oddihu - kot je uvodoma sam povedal - pač pa je imel tudi vrsto koristnih srečanj, med njimi s papežem, z Andreottijem, Piccolijem, s predsednikom združenja katoliških industrijcev, z rimskimi Slovenci, z ambasadorjem Kosinom in z ljudmi, ki bi lahko pomagali beguncem v Sloveniji. Nato pa je bivši slovenski premier odgovoril na vrsto vprašanj, pretežno o aktualnem slovenskem notranjopolitičnem položaju. Na specifično vprašanje novinarja našega dnevnika o njegovem sodelovanju na volilnem zbo-

Lojze Peterle

ru SSK v tej za Slovence nenavadno »vroči« volilni kampanji, polni polemik in osebnih napadov, je Peterle odgovoril, da je ta »vročina« med Slovenci dober znak in tudi odraz vitalnosti in zdravja manjšine. Glede svoje udeležbe na zborovanju SSK pa je dejal, da se je čutil dolžnega, da prijateljem vrne pomoč, ki so jo le-ti nudili tako v volilni kampanji kot med lansko vojno v Sloveniji. Slovenska stranka se po njegovem mnenju predstavlja resno in zelo pluralno, zato bo lista nedvomno pridobila. Sicer pa

se Peterletu kljub nekaterim negativnim znakom vendarle zdi, da se naši manjšini kažejo boljši časi, zato je želel s sinočnjo prisotnostjo izraziti tudi svoja hotenja in podporo pričakovanjem Slovencev za doseg pravic.

Eno zmed vprašanj je kritično zadevalo tudi naš dnevnik, v zvezi s katerim je Peterle izjavil, da ga od takrat, ko je tako neprimerno interpretiral njegov rimski nastop v zvezi z našo manjšino, ne prebira več redno in da se časopis žal ni prilagodil potrebi po čistih računih in pluralnosti. Veliko je bilo nato besed o novi slovenski vladi in novi opozicijski vlogi krščanskih demokratov, glede podpore strank in oblasti v Sloveniji kandidatom na listah italijanskih strank pa se Lojze Peterle ni strinjal z vpraševalcem, ki je menil, da bi ta podpora morala iti samo kandidatom Slovenske skupnosti. Izrazil je sicer svojo veliko naklonjenost samostojnemu nastopanju Slovencev, vendar je menil, da je dobrodošel in potreben vsak napor, ki objektivno krepi položaj manjšine. Za primer je Peterle navedel ustanovitev slovenske sekcije pri avstrijski socialistični stranki, odločno pa je zavrnil vsak poskus instrumentaliziranja tovrstne podpore iz Slovenije.

V. B.

Na italijansko-slovenski meji

Maja prvič po dveh letih več prehodov

V letošnjem maju je število oseb, ki so prešle italijansko-slovensko mejo vzdolž tržaške pokrajine, naraslo za 8,61 odstotka. Gre za prvi porast, ki ga beležimo v zadnjih dveh letih. Maja 1991 je mejo prešlo 1.943.065 ljudi, maja 1992 pa 2.1110.266.

Poudariti velja, da je porast treba pripisati v celoti mamobmejnemu prometu. Letošnjega maja je potovalo v Slovenijo s prepustnico kar 60,45 odstotka Tržačanov več kot lanskega maja (letos jih je potovalo 739.070, medtem ko jih je pred letom dni 460.627), s slovenske oziroma hrvaške strani pa 44,76 odstotka več (1.159.012 namesto 800.658). Mednarodni promet je letošnjega maja v primerjavi z lanskim celo padel, saj so maja letos zabeležili 951.254 prehodov s potnim listom, medtem ko so jih maja 1991 1.142.407.

V prvih petih mesecih letošnjega leta so skupno zabeležili manj prehodov čez italijansko-slovensko mejo kot v istem obdobju lanskega leta. Od januarja do maja letos je mejo prešlo 9.362.303 oseb, medtem ko jih je v prvih petih mesecih lani prešlo 11.108.867, se pravi 1.746.564 več.

Center za raziskave navezuje stike z ZDA

Predsednik Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah Domenico Romeo se je v preteklih dneh mudil na obisku v ZDA, kjer je obiskal vrsto raziskovalnih ustanov in z njimi navezal stike za morebitno bodoče sodelovanje. Med drugim je prikazal programe padriškega centra družbi NYC Partnership, ki združuje javne uprave New Yorka z vrsto družb oziroma podjetij, kot so IBM, AT&T, General Electric, skupina Rockefeller idr. V New Yorku se je udeležil tudi slovesne otvoritve Metrotecha, se pravi največjega mestnega tehnološkega parka na svetu.

Romeo se je tudi sestal z odgovornim za industrijske dejavnosti pri znamenitem Massachusetts Institute of Technology, ter z ravnateljico Environmental Business Councila.

Opozorilo obrtne sekcije SDGZ

Obrtna sekcija pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju obvešča vse zainteresirane člane, da zapade v torek, 9. junija, predvideni rok za predstavitev prijave v zvezi z preveč hrupnimi stroji v delavnicah (zakonski odlok 277/91 in 195/92). Tu gre za posebno prijavo o nevarnosti tako imenovanega »zvoočnega onesaženja«, ki jo je treba oddati pristojni Krajevni zdravstveni enoti na podlagi posebne ocenitve nevarnosti proizvedenega zvoka, ki jo sestavijo za to pooblaščenih tehnični izvedenci. Opozarjamo zainteresirane kategorije, da je delodajalec neposredno odgovoren za nevarnost, ki jo pretirani zvok predstavlja za zaposlene sodelavce. Naj omenimo še, da mora prijava za KZE vsebovati razne podrobne informacije (od opisa dejavnosti, strojev in navedbe delovnih mest in funkcij zaposlenih do meritve višine zvoka, morebitnega načrta za sanacijo preglasnih strojev) in da so na tržaškem sedežu SDGZ na razpolago naslovi tržaških specializiranih tvrdk, ki so pooblaščen za izdelavo zadevne dokumentacije.

Tehnični sporazum med občinsko upravo in podjetjem ACEGA so podpisali včeraj

Konvencija za metanizacijo Doline

S podpisom konvencije med Občino Dolina in podjetjem Acega so včeraj dopoldne na dolinskem županstvu tudi formalno sprejeli načrt za metanizacijo celotnega občinskega območja. Gre za tehnični sporazum - v prisotnosti odbornika Sancina in inž. Romanója sta ga podpisala župan Pečenik in predsednik Acega Scodler - ki krona približno dveletno dogovarjanje o celovitem načrtu, na osnovi katerega bo metanovod speljan v glavnem po vseh vaseh dolinske občine. Sicer so nekateri predeli že priključeni na odsek metanovodne mreže, saj so lani usposobili odsek v Lakotišču in pri Domju. Trenutno pa so v teku dela za metanovodno cev in nato priključke za Log in Ricmanje.

Po županovem mnenju gre za pozitivno gospodarsko pobudo, ki bo ob ugodnostih metana prinesla še

druge prednosti: tako je že bil v glavnih obrisih govor o možnosti, da bi tržaško podjetje prevzelo tudi upravljanje občinske vodovodne mreže, kar bi nekoliko znižalo dosedanje stroške tudi za posamezne uporabnike.

Potem ko bosta včeraj podpisano konvencijo tudi uradno sprejela občinski svet in upravni odbor podjetja, se bodo dela predvidoma začela v najkrajšem času, metanovod pa naj bi bil dograjen v teku treh let. Pogodba bo veljavna za dobo 40 let, med drugim pa predvideva brezplačno priključitev na omrežje za vsa javna poslopja na občinskem območju. Uresničitev načrta bo terjala stroške v višini 6 milijard in pol lir: podjetje Acega bo krilo 55 odstotkov vsote, ostali del pa bo v breme občinski upravi, ki pa bo lahko izkoristila možnost prispevka iz državne blagajne. (dam)

Mokro cestišče glavni vzrok vrste včerajšnjih lažjih prometnih nesreč

Tržaški reševalci so imeli v preteklih 24 urah polne roke dela, čeprav je obračun prometnih nesreč za udeležence k sreči sorazmerno lahek. Največja nesreča se je vsekakor pripetila preteklo noč na obalni cesti, kjer so čelno trčila tri vozila, dve fiat tipa s tržaško in regata z videmsko registracijo. V incidentu sta se telesno poškodovala voznika dveh vozil, in sicer 21-letni Tržačan Claudio Baucer (Ul. dei Berlam 5), ki je upravljal tipa, in 37-letni voznik regate Jovica Janić iz Tavagnacca. Reševalci RK so oba odpeljali na Katinaro, kjer se bosta zdravila 15 oziroma 30 dni, gasilci pa so morali očistiti z bencinom in oljem pomazano cestišče, ki je bilo zaradi tega nekaj časa zaprto za promet.

Med nesrečami, do katerih je - predvsem zaradi mokrega cestišča - prišlo včeraj, pa je bila najtežja tista, ki se je pripetila na državni cesti 202. V čelnem trčenju med kombijem znamke mercedes, ki ga je upravljal Maurizio Covatta (Ul. Carpinetto 8), in fiatom panda jo je skupila voznica zadnjega, 65-letna Fioretta Balbi (Ul. S. Pelagio 1), kateri so v bolnišnici na Katinari napovedali 30 dni zdravljenja zaradi udarca v glavo in drugih poškodb. Z njo se je vozil tudi enoletni vnuček Matteo Gingerle, ki je dobil le nekaj prask in bo ozdravel v petih dneh.

Razkošni panoji Claudie Hendel v Galeriji Tržaške knjigarne

Morda je bila razstava, ki so jo odprli v četrtek v Galeriji TK, mišljena kot spodbuden pozdrav še nekoliko sramežljivemu poletju zato, da končno stopi na plan in razkadi sive oblake, ki vsak dan strašijo z dežjem.

Veliki medeninasti panoji mlade slikarke Claudie Hendel iz Firenc so namreč razkošni barviti ognjemeti na zlatem nebu, drugi pa žarijo v nežnih, toplih, preliva-jočih se barvah, kot da so samo jedno dobrohotnih sonc. Skratka iz slik kar veje veselje, nežnost, optimizem.

Pisatelj Boris Pahor podelil bralne značke na šoli Cankar

V četrtek je bila na srednji šoli I. Cankar v Trstu lepa in prisrčna prireditev, ko so učencem, ki so se udeležili natečaja za bralno značko, podelili bronaste, srebrne in zlate Cankarjeve bralne značke. Izredni gost prireditve je bil pisatelj Boris Pahor, letošnji Prešernov nagradenec, ki je zaslužnim učencem podelil bralne značke. Slovesnost je bila združena s kulturnim programom, ki so ga učenci, pod vodstvom svojih profesorjev izvedli ob priliki zaključka šolskega leta. Poleg šolskega pevskega zbora (**na sliki - foto Magajna**) in nekaterih glasbenih točk so učenci izpeljali program na teme značilnih dogodkov iz literarnega dela pisatelja Borisa Pahorja.

šolske vesti

Osnovna šola Finžgar iz Barkovelj vabi ob 10-letnici poimenovanja šole na zaključno šolsko prireditev, ki bo v sredo, 10. t. m., v barkovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12, z začetkom ob 10.30.

COS Milje priredi danes, 6. t. m., ob 18. uri na šolskem dvorišču zaključno prireditev v sklopu Veselice DSMO. Razstava likovnih in ročnih del bo na ogled od 16. do 20. ure.

Otroški vrtec na Proseku vabi vse znanke in prijatelje na ogled razstave otroških ročnih del jutri, 7. t. m., od 10. do 12. ter od 16. do 18. ure.

Osnovna šola Oton Župančič in otroški vrtec od Sv. Ivana vabita na prireditev ob koncu šolskega leta, ki bo danes, 6. t. m., ob 17. uri v Marijinem domu pri Sv. Ivan, Ul. Brandesia 27.

Osnovna šola Karel Širok vabi starše in prijatelje na srečanje ob zaključku šolskega leta, ki bo v sredo, 10. t. m., ob 10.30 v šolskih prostorih.

čestitke

Danes se poročita v Ricmanjih **ALENKA in LUČANO**. Da bi bila vedno zdrava in vesela v skupnem življenju jima voščita stric Nini z družino in sestrčna Elena.

Danju se je pridružil brat JAN. Srečni mamici Valentini in očku Giorgiotu iskreno čestitajo mama, tata in brat Boris. Janu pa koš poljubčkov in da bi bil srečen.

koncerti

Gledališče Miela
Nocoj ob 20. uri bo večer CYBER-PUNK s projekcijo izvirnih Video in koncert glasbe TECNOC. Vstop prost.

razstave

V galeriji Cartesius bo danes, 6. junija ob 18. uri otvoritev razstave ALDA BRESSANUTTIJA z naslovom »dal cinquanta in qua...«. Razstava bo odprta do 24. junija.

Milje - V Beneški hiši, Calle Oberdan 5, je odprta razstava kitajskega umetnika HO-KANA. Razstava bo na ogled do 15. junija, ob delavnikih od 18. do 20. ure, ob praznikih pa od 11. do 13. ure.

V galeriji Nadia Bassanese (trg Giotti 8) je odprta razstava NICOLETTE COSTA z ilustracijami za knjigo »Il mago di Oz«. Razstava bo odprta do 20. junija ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo danes, 6. junija, ob 18. uri otvoritev razstave OTTAVIA BOMBENA. Odprta bo do 19. junija.

Na gradu sv. Justa - Bastione fiorito bodo danes, 6. junija, ob 18. uri odprli razstavo GIBERTA SEVERIJA.

izleti

Na Barbano se bodo podali 14. junija verniki Sv. Vincencija. Če želite se jim pridružiti kličite na tel. št. 947950 ali 942728.

Društvo slovenskih upokojencev Trst prireja v sredo, 17. junija, izlet na Brezje, Bled, Begunje in Vrbo. Vpisovanje 10. junija od 9. ure dalje na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

razna obvestila

KD Igo Gruden in ŠD Sokol prirejata POLETNI CENTER za otroke od 3. do 11. leta starosti, ki bo od 20. do 31. julija. Za vpis otrok se lahko obrnete do trgovin Lara in Aleksandra v Nabrežini ali na tel. št. 229332.

vabi člane in prijatelje na

ČLANSKI VEČER

ki bo v društveni dvorani danes, 6. junija, ob 20. uri.

Za razvedrilo bodo poskrbeli TONCA in VANKA ter domači ženski pevski zbor IVAN GRBEC. Vabljeni

zbor Jadran, vrtec in celodnevna šola vabijo na

VESELICO

danes, 6. junija, ob 18. uri v Slovenskem centru v Miljah. Gostuje otroški zbor Slomšek iz Bazovice.

gledališča

ROSSETTI

Od 17. junija do 18. julija se bo v gledališču Rossetti odvijal FESTIVAL OPERETE. Že tradicionalno prireditev bodo otvorili z opereto ADDIO, GIOVINEZZA.

Predprodaja vstopnic pri blagajni Festivala na trgu Unità (tel. 367816 - 369485) od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00.

La Contrada

V torek, 9. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Cristallo nastopala Mladinska skupina gledališča La Contrada s predstavo QUASI D'AMORE v režiji Oriette Crispino. Nastopali bodo Paola Bonesi, Maria Grazia Plos, Adriano Giralardi, Patrizia Burul. Predstava je namenjena abonentom pred zaključkom letošnje gledališke sezone. Predstave bodo trajale do nedelje, 14. t. m.

Kulturni center

Srečka Kosovela Sežana

Danes, 6. junija, ob 21. uri gostuje gledališče bratov Mrštikov iz Brna s predstavo W. Shakespearea SEN KRESNE NOCI. Predstava bo v amfiteatru KC, v primeru slabega vremena pa v veliki dvorani KC ob 20.30.

razne prireditve

Glasbena matica Trst vabi na naslednje ZAKLJUČNE AKADEMIJE, ki bodo v evangeličanski luteranski cerkvi na Trgu Panfilu v Trstu ob 20.30 v torek, 9. 6., v četrtek, 11. 6. in v petek, 12. 6. Vabljeni.

Ob svoji 25-letnici prireja Finžgarjev dom na Opčinah danes, 6. junija, ob 20.30 v domači dvorani SLAVNOSTNI VEČER. Sodelovali bodo: govornik Saša Martelanc ter DPS in FPS Vesela pomlad.

Pevski zbori Vesela pomlad vabijo na 11. PRAZNIK MLADIH PEVCEV jutri, 7. junija, ob 16. uri v park Finžgarjevega doma. Sodelovali bodo: OPZ Zvonček z Repentabra, OPZ iz Trebč, citraš Marjan Župančič iz Križ pri Trziču, Vanka in Tonca, čarodejki Nada Carli in Federica Veos, ansambel Zvezde ter zbori Vesela pomlad.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi danes, 6. junija, na koncert VOKALNO-INSTRUMENTALNEGA KVARTETA NOMOS. Aljoša Saksida, Aljoša Tavčar, David Žerjal in basist Aldo Žerjal bodo izvajali Mozartove skladbe in arije iz Mozartove opere Don Juan. Začetek ob 18.30. Vabljeni.

Skupnost Slovencev od Sv. Ivana vabi na KONCERT MePZ Milan Pertot, ki bo v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu v petek, 12. junija, ob 20.30. Sodelujejo Godbeni kvartet Glasbene matic in organist Štefan Bemb. Vodi Aleksandra Pertot.

kino

ARISTON - 18.00, 20.10, 22.15 *Mediterraneo*, r. Gabriele Salvatores, i. Diego Abatantuono.

EXCELSIOR - 18.15, 20.15, 22.15 *Rotta verso l'ignoto*, fant, i. William Shatner, Leonard Nimov.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.45, 20.30, 22.00 *I gladiatori della strada*, r. Rowdy Herrington.

NAZIONALE I - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 *Tutto può accadere*, i. Jennifer Connelly.

NAZIONALE II - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 *Il ladro di bambini*, r. Gianni Amelio.

NAZIONALE III - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 *Mutande pазze*, r. Roberto D'Agostino, i. Monica Guerritore, Sergio Vastano.

NAZIONALE IV - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 *The Mambo Kings*, i. Armand Assante, Maruschka Detmers.

GRATTACIELO - 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 *Innocenza colposa*.

MIGNON - 20.30, 22.15 *Turné*, r. Gabriele Salvatores, i. Diego Abatantuono, Laura Morante.

EDEN - 15.30, 22.10 *Moana, l'insaziabile viziosa*, porn., □□

CAPITOL - 17.30, 19.00, 20.30, 22.10 *Femati, o mamma spara*.

LUMIERE - 20.15, 22.15 *Belli e dannati*, i. River Phoenix, Kean Reeves, □□

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 *Il mio piccolo genio*, r.-i. Jodie Foster.

RADIO - 15.30, 21.30 *Incontri bestiali*, porn., □□

PD Slovence Boršt - Zabrežec priredi

22. PRAZNIK VINA

6., 7. in 8. junija v Hribenci.

Danes ob 18. uri odprtje kioskov. Danes in jutri zvečer ples z ansamblom Taims Adria kvintet, v ponedeljek z ansamblom Happy day. Jutri ob 18. uri koncert godbe na pihala s Proseka. Razstava domačih vin in dobro založeni kioski. Vabljeni

včeraj - danes

Danes, **SOBOTA**, 6. junija 1992
NORBERT

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.51
- Dolžina dneva 15.25 - Luna vzide ob 11.18 in zatone ob 0.42.

Jutri, **NEDELJA**, 7. junija 1992
BINKOŠTI

PLIMOVANJE DANES: ob 0.50 najvišja 23 cm, ob 7.44 najnižja -46 cm, ob 15.02 najvišja 35 cm, ob 21.13 najnižja -6 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,2 stopinje, zračni tlak 1013,3 mb ustaljen, veter 6 km na uro severo-zahodnik, vlaga 85-odstotna, v jutranjih urah je padlo 3,6 mm dežja, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,7 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Marco Martinolli, Piero Pecchi, Silvia Vidonis, Gabriel Scacciaferro, Davide Pellegrino.

UMRLI SO: 57-letni Giorgio Minin, 54-letni Lucio Basso, 72-letni Zarco Mocilnik, 91-letna Maria Crastich, 71-letna Maria Krajcar, 92-letna Giovanna Konestabo, 69-letna Nella Sacchetti, 85-letna Olga Podbersich, 80-letni Bruno Sodomaco.

OKLICI: častnik Roberto Agostinis in odvetniška pripravnica Serenella Giacomel, geometer Andrea Frediani in uradnica Rossana Calin, uradnik Lucio Gentile in učiteljica Rita Cocevar, draguljar Fabrizio Moratto in uradnica Daniela Penne, skladiščnik Stefano Miscolini in šivilja Barbara Rusconi, fotografski tehnik Luciano Capitanio in agentka Paola Soave, košarkar Benito Colmani in uradnica Marta Doljak, pleskar Davide Crevatin in uradnica Monica Bornia, trgovec Alessandro Grop in trgovka Micaela Heintz, učitelj Silverio Allocca in zdravnica Donatella Flaminio, uradnik Giancarlo Travani in prevajalka Marina Počkaj, trgovec Walter Bassanese in v pričakovanju zaposlitve Giuliana Marchi, programer Walter Colonna in prodajalka Tiziana Ussai, uradnik Mauro Pietrobelli in uradnica Doriana Donato, arhitekt Roberto Sarazin in univerzitetna študentka Barbara Zetko, uradnik Roberto Belletti in uradnica Manuela Mistelli, pek Daniele Giacomini in prodajalka Ileana Gretti, točaj Andrea Cernivani in točajka Cinzia Speranza, glasbenik Adriano Martinolli in zavarovalniška svetovalka Paola Ceschia, uradnik Furio Fornasaro in trgovka Alessandra Mocilnich, šofer Massimiliano Schiozzi in točajka Monica Prenz, šofer Maurizio Marchiö in prodajalka Paula Zderic, v pričakovanju zaposlitve Alessandro Circoli in v pričakovanju zaposlitve Simonetta Marras, odvetniški pripravnik Jože Bitežnik in univerzitetna študentka Ines Skabar, finančna straža Luigi Buccarello in uradnica Sandra Nazzi, delavec Fernando Bertossi in uradnica Alessandra Siviz, finančna straža Errico Viscito in gospodinja Maria D'Amore, podčastnik Roberto Diomei in uradnica Marina Zucca, uradnik Adriano Zerial in uradnica Erika Toffolet, podjetnik Franz Leupoldt in germanistka Laura Krainz.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 1.,

do nedelje, 7. junija 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Unità 4 (tel. 365840), Ul. Mascagni 2 (tel. 820002), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

OPČINE, Proseška ulica 3 (tel. 215170)

- samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Unità 4, Ul. Mascagni 2, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.

OPČINE, Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Trg Ospedale 8 (tel. 767391).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1205,-	1175,—
Nemška marka	755,92	747,—
Francoski frank	224,45	221,—
Holandski florint	671,44	662,—
Belgijski frank	36,742	35,50
Funt šterling	2203,60	2185,—
Irski šterling	2016,10	1990,—
Danska krona	195,81	192,—
Grška dramma	6,26	5,50
Kanadski dolar	1006,05	970,—
Japonski jen	9,473	9,—

Danes se poročita

PAVEL in ERIKA

Vso srečo jima vošči

ŠZ Gaja

Danes se poročita

ALENKA in LUČANO

Vso srečo na skupni življenjski poti jima želijo

mama, papa, Tamara,
Erik in nona Milka

Danes se vzameta

ALENKA in LUČANO

Mnogo sreče jima želijo

MePZ Slavec-Slovenec
Dramska skupina KD Slavec
odborniki KD Slavec

Danes se v cerkvi v Gropadi poročita

PAVEL STRANŠČAK

in ERIKA GRMEK

Vse najboljša na novi življenjski poti jima želita

Kulturno društvo in
Gospodarska zadruga Skala

mali oglasi

OSMICO so odprli Coljevi v Samatorci št. 20.

OSMICO je odprl Mario Milič, Repnič 39. Toči belo in črno vino.

OSMICO ima odprto Vilko Bandi v Prebenegu 28. Toči belo in črno vino.

PRI DACEVIH v Doberdobu, Jezerska 2, smo odprli osmico. Točimo belo in črno vino.

PRODAM po ugodni ceni prikolico (rutotko) knaus. Tel. (0481) 882026.

OPEL KADETT station vagon 1300, letnik 88, prevoženih 39.000 km, kovinske barve, v odličnem stanju, dodatno opremljen, prodam. Tel. (040) 569357.

VARUJEM OTROKE in opravljam hišna dela. Izkušena in s priporočili nudim vestno delo ter poštenost. Telefonirajte na št. 003867 71324.

VOLKSWAGEN POLO CL, letnik december 90, prevoženih 23.000 km, v odličnem stanju, prodam. Tel. v večernih urah na št. 212074.

PRIZNANA FIRMA import-export s filialkami v vzhodnih državah nujno išče sposobno/ega računovodjo z večletno prakso. Ponudbo s curriculum poslati na upravo Primorskega dnevnika Gorica, Drevored XXIV Maggio 1, pod šifro »Dober zaslužek«.

PRODAM avto citroen BX GTI, letnik december 91, v zelo dobrem stanju. Tel. v večernih urah na št. 304932.

PRODAM osem tednov stare ljubke psičke vrste pekinez. Tel. (066) 31363 zvečer.

PRODAM privatniku giulietto 1.6, letnik 85, prevoženih 41.000 km, v odličnem stanju, avtoradio in kasetofon. Tel. na št. 225742 v popoldanskih urah.

DEKLE z večletno delovno izkušnjo išče zaposlitev kot hišna pomočnica ali baby sitter, tudi večkrat tedensko. Tel. ob urah obedov na št. 200882.

RIBOGOJNICA GLINŠČICA IZ BOLJUNCA obvešča cenjene odjemalce, da prodaja odlične salmonirane postrvi. Urnik prodaje: vsak petek in soboto od 8.30 do 12.30. Tel. 228297.

IMPORT-EXPORT s sedežem v Gorici išče izkušeno in sposobno osebo v zunanjetrgovinskem sektorju z znanjem slovenskega, italijanskega in angleškega jezika. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorici, Drevored XXIV. maja 1, pod šifro »Import-export«.

KUPIM staro intarzirano kraško skrinjo. Tel. na št. 211815.

DELO v Trstu ali okolici išče medicinska sestra. Telefon 0038/66 52008.

MASAŽA: klasična, sprostilno-erotična. Telefon 0038/61 302294 od 9. do 20. ure, ob sobotah od 16. do 22. ure.

NA OPČINAH ali bližnji okolici iščem zaposlitev enkrat do dvakrat tedensko za hišna dela. Telefon 0038/67 61034.

PRODAM koker španjelki, stari 10 tednov. Tel. 0038/65 25880.

PRODAM avto fiat uno 70 SL, letnik 85, bele barve, za 5 milijonov lir. Tel. na št. 222857.

ZASEBNIK proda avto lancia prisma 1600, letnik 83, v dobrem stanju. Tel. na št. (040) 350091 ob urniku trgovin ali (040) 291191 od 13. do 14.30.

5. 6. 1992

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Nastopi na mednarodnem mladinskem pevskem festivalu v Celju razgalili problematiko

Kriza pevskega pouka v Sloveniji

CELJE — XIX. mednarodni mladinski pevski festival v Celju od 29. do 31. maja je bil razdeljen v tri dele: na predvečer je bila otvoritev s slavnostnim koncertom izbranih otroških in mladinskih zborov, naslednjega dne tekmovalje mladinskih, dekliških in mladinskih mešanih zborov in tretji dan slovesen zaključek. Pričakovali smo ubrano petje pristnih otroških glasov, a ga, razen tu in tam posameznih pesmi, v celoti nismo dočakali, če izvzamemo mlajši mladinski zbor glasbene šole iz Zagorja ob Savi, ki je v primerjavi z ostalimi bil najboljši - po solidnih pripravih kakor tudi po prepričljivosti interpretiranja; zbor vodi Franci Steban, pri klavirju je bila Slavica Gregl, ki je vlogi sooblikovalke pristopila zelo resno in s tem prispevala k nazorni zaokroženosti. Muzikalno otipljivo klavirsko spremljavo je pokazal Andraž Hauptman pri zboru glasbene šole iz Trebenj, ki je po muzikalni osmišljenosti prekašala zbor. Omenjam posebej ta dva pianistična izvajalca zato, ker so ostali premalo pozornosti polagali klavirskemu partu; ta je bil res bolj spremljava kakor sooblikovanje, naravnano k celotnemu muzikalnemu učinkovanju. V prihodnje bi bilo potrebno h klavirski spremljavi oziroma sooblikovanju pristopiti z ustreznijo muzikalno občutenostjo. Poleg imenovanih so nastopili še: otroška zbora iz Dekanov in Murske Sobote, mlajši mladinski zbor iz Novega mesta in mladinski zbor III. osnovne šole iz Celja.

Povprečje na tekmovalju mladinskih zborov (Trbovlje, Kamnica pri Mariboru, Dječji zbor »Zlatna nota« iz Zagreba) ni doseglo niti stopnje za bronasto plaketo in je padlo na najnižjo raven v dosedanjem obdobju Celjskega festivala - tudi po številu udeležencev; ta obojestranski minus je posebno kričeč za Slovenijo. Kaže na zgočo krizo in se z ozirom na močno tradicijo prizadevanj, dela in rezultatov čistega, ubranega, na strokovni način obdelanega, pevske kultiviranega petja, nehoti zastavlja vprašanje, kje so vzroki za tako stanje. To je treba postaviti pred javnost, pred vse za pevske vzgoje zadolžene dejavnike čim bolj glasno. Saj nam bo sicer začel usihati naraščaj za bodoče pevske rodove, za nadaljnji pevski razvoj, če dejanskemu stanju resnično ne bomo pogledali v obraz, skušali razvozlati problematiko, ki se nabira in o kateri ne moremo razpravljati na tem mestu. Zdi pa se mi, da razmere niso kaj prida naklonjene pevske mu pouku in pripravi pevskega programov. Sicer pa povprašajte pevovodje same, ti bodo najboljše znali razložiti vso problematiko, ki je precej zapletena. Sicer pa smo na probleme opozarjali že več časa, nekateri ponekod celo več let, a vse zaman. Toda posledice so tu, trkajo na vrata. Pevovodje na šolah tudi tožijo, da nimajo več stalnih informacij o nastajanju nove literature, ker ni več revije Grlice: sprašujejo se, kdo in zakaj so jo ukinili. Pa še vprašanje kadrov se v zadnjem času pojavlja. Toda mislim, da so

tudi pevovodje sami krivi, ker se niso v pravem času oglasili. Saj bi prav oni, kot najbolj strokovni nosilci z velikimi izkušnjami pa tudi uspehi, bili najbolj poklicani, da zastavijo svojo besedo, povedo, kjer so vzroki, da jih sljšijo vsi merodajni, starši, javnost.

Tudi to, da se tekmovalja ni udeležil niti en dekliški zbor iz Slovenije, je zelo zgovorno potrdilo zgornjemu.

Več uspeha pa so posamezni pevovodje dosegli izven šolskega okvira, če lahko tako rečem, ko so zbirali pevce z več srednjih šol in organizirali mladinske mešane zборе: »Veter« ljubljanskih srednješolcev pri Glasbeni mladini - vodi ga Mihaela Pihler, Koper - vodi Sindija Šiško, Ptuj, Srednješolski center - vodi Darja Koter, Velenje, Center srednjih šol - vodi Danica Pirečnik in Celovec, Zvezna gimnazija za Slovence - vodi Stanko Polzer. Pri teh zboreh je bilo kakovostno povprečje najvišje, bodisi po pevske tehnični plati, ko so pevovodje pokazali veliko zanimanja za estetično petja samega, kakor tudi moč muzikalnega osmišljevanja. Mislim, da jih je žirija pravilno ocenila; podelila je eno bronasto (Celovec), dve srebrni (Koper, Ljubljana) in dve zlati (Velenje, Ptuj). Najvišjo oceno je prejelo Velenje in moram reči, da so redke muzikalno tako nabojne kreacije, kakr-

šne je izzvala Pirečnikova. Doživljaj, ki mu z besedo ne moreš blizu; glasovno vzorno pripravljen zbor je vodila z močno sugestivnostjo in elementarno močjo svoje umetniške osebnosti. Po oceni je bil blizu zbor iz Ptuja, ne pa tako glasovno dovršen, vendar še vedno na pomembni kakovostni ravni.

Med dekliškimi je zlato plaketo prejel zbor iz Szegeda, Madžarska, ki je zaradi izredne pevske dovršenosti, zlasti pa muzikalno impregniranega interpretiranja prejel najvišjo oceno, medtem ko je petje dekliškega zbora iz Poljske - tudi ta je prejel zlato plaketo - bilo navdano bolj v glasovno bleščavost kakor pa v poglobljenost in nazornost oblikovanja; petje se je odvijalo v izrazitem temnenju glasov; zbor kakor da ne pozna p in pp...

V tretjem delu je bil slovesen zaključek festivala, ko je na ogromni tribuni v mestnem parku sodelovalo okoli trideset mladinskih zborov, ki so prišli takorekoč iz vse Slovenije, le s Primorskega niti eden. Zapeli so pet ljudskih pesmi. Ogromna množica je bila kar dobro pripravljena in pela s razmerno dovolj ubrano. Po nastopih tudi nekaterih inozemskih zborov, ki so sodelovali na tekmovalju, so skupno zapeli še anonimno Viva la musica in Villigerjevo Dona nobis pacem.

IVAN SILIČ

Godalni kvartet GM v Celovcu

CELOVEC — V okviru vsakoletnega sprejema, ki ga v Celovcu ob dnevu republike prireja italijanski konzulat, je letos nastopil Godalni kvartet Glasbene matice. Kvartet se je uglednim gostom (z županom so bili prisotni diplomatski predstavniki in predstavniki koroškega političnega, kulturnega in gospodarskega življenja) predstavil s skladbami Tartinija, Merkuja in Haydna.

Ob tej priložnosti je bil predstavljen tudi seminar komorne glasbe Alpe Adria '92, ki ga v drugo polovico julija organizira glasbeno društvo iz Farre ob Soči.

O prihodnosti Istre drevi na TV KP

KOPER - Svojo predzadnjo oddajo tednika Agorà je koprski televizija posvetila vprašanju Istre danes in jutri. V neposredni oddaji (drevi ob 20.40), ki jo vodita Laura Vianello in Lorenzo Josa, bodo vprašanje Istre in njene prihodnosti razčlenili številni gostje. Istra preživlja zapleten politični, gospodarski in družbeni trenutek, vendar imajo njeni ljudje veliko volje do življenja, dela in razvoja, predvsem pa pripravljenosti na dialog. V oddaji bodo sodelovali tudi predstavniki organizacije Dialogo Adriatico iz Benetk, ki se zavzemajo za sodelovanje obeh obal Jadrana.

Še nimate tega imenitnega dosežka slovenske proze doma?

BORIS PAHOR

Mesto v Zalivu

V času predvajanja na Radiu Trst 20% popusta!

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Film: Capitan Sinbad 7.30 Dok.: Velike razstave 8.00 Potni list za Evropo 8.45 Aktualno: Ciao Italia, vmes (10.30) Vedrai 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik 1 12.05 Aktualno: Ciao Italia 12.35 Rubrika: Check-up 13.25 Izžrebanje lota 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Aktualno: Prizma 14.30 Šport: EP v biljardu, 15.00 avtomobilizem - IP v športnih vozilih, 15.40 boks Francija - Nemčija-Italija-Madžarska (turnir juniores) 16.45 Variete: Disney club 18.00 Kratke vesti 18.10 Izžrebanje lota 18.15 Film: La leggenda di Lobo (pust., ZDA 1962) 19.25 Nedeljski evangelij 19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra 19.50 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik in šport 20.40 Nogomet: ZDA-Italija 22.50 Posebnosti TG1 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Film: Kapò (dram.) 2.25 Nočni spored	RAI 2 7.00 Nanizanke in risanke 8.50 Dok.: Čudežno oko 9.20 Šport: Sfida all'Oceano 9.30 Evropski dnevi 10.00 Nanizanki: Jackie e Mike, 10.50 Medico alle Hawaii 11.45 Kratke vesti 12.00 Aktualno: Sereno variabile (vodita O. Bevilacqua, Mita Medici) 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Rubrika o medicini 13.45 Sereno variabile, 2. del 14.45 Izžrebanje lota 14.50 Aktualno: Vedrai 15.20 Šport: Sfida all'Oceano 15.30 Kolesarstvo: 75. dirka po Italiji (14. etapa) 17.00 Šport: IP v gimnastiki, 17.30 Sfida all'Oceano, 18.30 rubrika Girodivagando 18.45 Nan.: Un giustiziere a New York, vreme 19.45 Dnevnik in šport 20.20 Aktualno: Ora 20.30 Film: Mystere (krim., It. 1983, r. Carlo Vanzina, i. Carol Bouquet) 22.10 TV film: Poliziotti (krim., It. 1991) 23.20 Vesti, vreme, horoskop 23.40 Nočni šport	RAI 3 10.05 Aktualno: Videl boš vse, kar je RAI 10.35 Koncert RAI3 11.15 Dok.: Pred 20, leti, 12.00 Spoznavati Alpe-Jadran 12.30 Variete: Izbor RAI 3 (vodi Marina Morgan) 14.00 Deželne vesti 14.30 Popoldanski dnevnik 14.40 Aktualno: Okolje Italija 15.15 Šport: streljanje, 15.25 tenis Open Francije, IP v rugbyju 18.45 Rubrika Derby in vremenska napoved 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 TG3 Insieme (vodi Stefano Gentiloni) 20.30 Film: Fracchia, la belva umana (kom., It. 1981, r. Neri Parenti, i. Paolo Villaggio, Lino Banfi, Anna Mazzamauro) 22.30 Dnevnik ob 22.30 22.45 Variete: Far soldi con la satira (vodita Serena Dandini, David Riondini) 0.30 Dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved 0.55 Filmske novice 1.05 Variete: Fuori orario - Cose (mai) viste, Sat Sat	TV Slovenija 1 8.30 Izbor: Angleščina - Follow me, 8.50 Radovedni Taček - Voz, 9.05 Lonček kuhaj - Pšenična juha, 9.15 Klub klobuk, 11.10 Zgodbe iz školjke 12.00 Poročila 12.05 Tok Tok (pon.) 14.00 Intervju 14.50 Video strani 15.55 Napovednik 16.00 Tednik (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.10 Film: Deseti brat (Slov. 1982, r. Vojko Duletič) 18.40 Knjižne novice 18.55 Risanke 19.10 Napovednik 19.15 Žrebanje 3x3 19.30 Dnevnik, vreme, šport 20.00 Utrip 20.30 Ona + On 21.40 Nad.: Zlata leta 22.30 Dnevnik, vreme, šport 22.55 Napovednik 23.00 Sova, vmes nan. Murphy Brown, nad. Na materino zahtevo in film Zlo, ki ga naredi človek (dram., ZDA 1983, i. Charles Bronson)ter variete Nočne ure 2.10 Video strani	TV Koper 13.00 Nad.: Rayanovi 13.20 Agencija Rockford 14.10 Film: Zvezda Ria (pust., Nem. 1955) 15.30 Dove il si suona 16.00 Otroški program 17.00 Film: Tobyjeve dogodivščine (ris., Avstral.) 18.10 Globus 19.00 TV Dnevnik 19.25 Nabožna oddaja 19.35 Nad.: Rayanovi, nan. 20.45 Aktualno: Agorà 22.25 TV Dnevnik 22.35 Film: Zvezda Ria TV Slovenija 2 14.15 Tenis: Open Francije 15.45 Sova, vmes nan. Roseanne, nad. Hobotnica 4 17.30 Da ne bi bolelo 17.45 Angleščina 18.00 Pogled in zadeni 18.30 Glasba: Boš videl kaj dela Dolenjč 19.00 Risanke: Kremenčkovi 19.30 TV Dnevnik 20.15 Klasika 20.30 Film: Mož, imenovan petek (ZDA 1975) 22.15 Umetniški eksperimentalni program: Tračarije 23.15 Video strani	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Orkestri; 9.00 Lahka glasba; 9.30 Zapisi o literaturi; 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert: pianist Massimo Gon; 11.30 Roman: Mesto v zalivu (11. del); 11.45 Priljubljene melodije; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Orkestri; 12.45 Glasnik Kanalske doline; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nedeljski zvon; 14.40 Potpuri; 15.00 Duh časa in čar odra v spominih J. Babiča; 15.30 Evergreeni; 16.00 Mladi in sodobna glasba: Corrado Rojac, Beatrice Zonta, Vesna Zuppin; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Alpe Jadrani; 17.40 Potpuri; 18.00 Radijska igra: Vražji trilek ali Življenje Giuseppe Tartinija; 19.20 Zaključek. RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 25.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranjka kronika; 8.05 Raglja (v živo); 9.35 Turistični napotki; 10.00 Kulturna panorama; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila, čestitke in glasba; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 18.30 Kam na nedeljski izlet; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Radijska igra; 22.40 Zabavni orkestri; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Nočni program.
CANALE 5 7.00 Aktualno: Na prvi strani 8.30 Nanizanka: I cinque del quinto piano 9.00 Aktualno: Sabato 5, vmes Il mondo del bebè, 10.45 Nonsolomoda, 11.15 Anteprema 11.50 Kviz: Il pranzo è servito 12.40 Aktualno: Affari di famiglia 13.00 Dnevnik TG 5 13.20 Variete: Non è la RAI 14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Amici (vodi Lella Costa) 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke 18.00 Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna 20.00 Dnevnik TG 5 20.25 Striscia la notizia 20.40 Variete: La corrida (vodi Corrado) 23.00 Aktualno: Guerra e pace (vodi M. Costanzo) 24.00 Nočni dnevnik TG 5 0.15 Film: E' una sporca affenda, tenente Parker! (krim., ZDA 1954, r. John Sturges, i. John Wayne, Eddie Albert) 2.00 Nočni spored	RETE 4 8.00 Nan.: La Tata e il professore (i. Juliet Mills) 8.30 TG 4 vesti 8.45 Dober dan, prijateljica 9.00 Nadaljevanje: Una donna in vendita, 9.35 General Hospital 10.10 Kviz: Cari genitori 11.10 Nad.: Marcellina 11.50 Otroški variete 13.00 Nadaljevanje: Sentieri 13.30 TG 4 vesti 13.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 14.00 Nadaljevanje: Maria, 14.55 Vendetta di una donna, 15.25 Io non credo agli uomini, 15.55 Tu sei il mio destino, 16.30 Cristall, 17.00 Febbre d'amore, nato (17.30) vesti 18.00 Aktualno: Lui lei l'altro 18.20 Kviz: Gioco delle coppie 19.00 TG 4 vesti 19.25 Nad.: Dottor Chamberlain, 19.50 Gloria, sola contro il mondo 20.30 Nan.: Detective Stryker - Scacco mortale 22.30 Film: Totò, lascia o raddoppia? (kom., It. 1956), vmes (23.30) vesti 0.55 Nočni spred	ITALIA 1 6.30 Pregled tiska 6.40 Otroški variete 9.05 Nanizanke: Il mio amico Ricky, 9.45 La casa nella prateria - Premio, 10.45 Hazzard - Il fantasma del generale 11.45 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi G. Funari) 14.00 Odprti studio 14.25 Nanizanka: Supercar - K.I.T.T. contro Michael 15.25 Glasba: TopVenti (vodi Emanuela Folliero) 16.25 Nanizanke: Giustizieri della città - La vedova nera, 17.00 Adam T.J. - Vigilante, 17.30 T.J. Hooker - Il re della collina, 18.30 Riptide - Non giocate coi diamanti 19.30 Odprti studio 19.40 Studio sport in vreme 19.45 Kviz: Il gioco dei 9 20.30 TV film: Thor e Hulk gli invincibili (fant., ZDA 1988, r. Nicholas Corea, i. Bill Bixby, Lou Ferrigno) 22.30 Nogomet: Vancouver - Milan (prijateljska tekma) 0.30 Odprti studio in šport 1.05 Nočni spored	ODEON 13.00 Risanke 13.30 Nanizanka: Quattro donne in carriera 14.00 Rubriki: Auto & Motori, 14.30 Auto & Motori Sport 15.00 Nanizanka: Navy 16.00 Variete: Fiori di zucca 16.15 Film: Fra Diavolo (pust., It. 1941, r. Luigi Zampa) 18.00 Šport: Emozioni nel blu 19.30 Risanke: He-Man 20.00 Nanizanka: Quattro donne in carriera 20.30 Film: Il cucciolo (dram., ZDA 1946, r. Clarence Brown, i. Gregory Peck, Jane Wyman) 22.30 Nanizanki: Nero Wolfe, 23.30 Serpico 0.30 Rubrika: Auto & Motori TMC 8.30 Nanizanka in risanka 9.30 Dok.: Prijateljica narava 10.00 Risanke: Superman 10.15 Nanizanka: Due cuori e una pistola 11.00 Variete: Out-Officina 12.00 Variete: Piacere Italia (vodita W. De Angelis, Luigi Veronelli)	12.30 Rubrika o motorjih 13.30 Rubrika: Sport Show (vodi M. Sbardella), vmes (14.00) tenis Open Francije 19.00 Šport: Eurocalcio 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Laura (krim., ZDA 1987, i. Uma Thurman, Paul Dillon) 22.05 Aktualno: Srečanje 22.50 Dresura: Columbus Games 24.00 Film: Brain Control - Alterazioni progressive (krim., ZDA 1973, r. Bernard Girard) 1.50 Aktualno: CNN News TELEFRIULI 15.00 Rubriki: Arcobaleno, 16.00 Parlamone 17.00 Nanizanka: Avventura 17.30 Nad.: White Florence 18.00 Rubrika: Crno belo 19.00 Večerne vesti 19.30 Sportne vesti 20.00 Nan.: Adorabili creature 20.30 Film: I come Icaro (dram., Fr. 1979) 22.15 Nanizanka: Avventura 22.45 Nočne vesti 23.15 Čakajoč na polnoč TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italija 1) Lastne oddaje: 14.00 Kronika in komentar 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (slovenski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Modri val; 9.35 Bla bla radio; 11.00 Moped show; 11.30 Turistična poročila; 12.00 Souvenir d'Italia; 12.30 Opoldnevnik RK; 14.00 Okno v svet; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Zamejska reportaža; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Dajmo naši; 18.30 Glasbena starinarnica; 19.30 Prenos RS. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 7.00 Simfonija zvezd; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Narečna oddaja; 11.30 Spomin iz Italije; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Mladinska redakcija; 15.00 Starinarnica; 16.00 Mixage; 17.00 Vroči hiti; 18.45 Pesmi; 20.00 Nočni program. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Sobotni kabaret; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Za vsakogar nekaj.

Oster napad Lege nazionale na župana Tuzzija in njegovi pomisleki Ob že napovedani slovesnosti odkritja štirijezične plošče Tolminskim puntarjem

Goriška Lega nazionale, ki ji je tokrat prisluhnil tudi Odbor za zaščito italijanske identite Gorice se še ni sprijaznila z jasno izraženo voljo goriškega občinskega sveta , da se na Travniku postavi obeležje Tolminskim puntarjem. Pred časom je po mestu dala nalepiti plakate z imeni svetovalcev, ki so glasovali za postavitev štirijezične plošče. Te plakate si je na nekaterih mestih še mogoče ogledati in prebrati ter se ob tem sevda, zamisliti, o kulturnem nivoju in miselni odprtosti avtorjev.

Očitno pa napad na dvajset svetovalcev ni obrodil zaželenega učinka in so se pri Legi zato najbrž odločili, da ne odnehajo in usmerijo nov napad, tokrat na eno samo osebo, to je na župana Tuzzija. Dovoljenje za postavitev obeležja, ki naj bi ga kot javni funkcionar izdal, bi pomenilo žalitev za vse, ki so darovali življenja za to, da bi se Gorica priključila Italiji. Tuzzi bi bil, po izjavah Lege, ki smo jih lahko prebrali v včerajšnjem italijanskem dnevniku, prvi župan, ki bi Goričanom vsilil takšno nesprejemljivo ponižanje.

Očitno je Lega, ki ji je menda tokrat priskočil na pomoč tudi

Odbor za zaščito italijanske podobice Gorice, kar je sicer razumljivo, ker so nekatere osebe, ki vodijo Lego angažirane tudi v omenjenem odboru, zabrenkala na vse strune retoričnega patriotizma in skoncentrirala napad na župana, ki si je prav v zadevi postavitve obeležja puntarjem že opekел prste.

Utegne stopnjevanje gonje in pritiskov Lege imeti kakšne posledice za že napovedano slovesnost odkritja plošče 14. junija ? Župana smo včeraj zaman iskali, da bi neposredno dobili potrditev ali zanikanje vesti o tem, da še ni podpisal nobenega soglasja.

Prav z izgovorom na nedokončan postopek, oziroma na nepopolno dokumentacijo bi se utegnilo kaj zatakniti v zvezi z že napovedanim odkritjem.

Na naše izrecno vprašanje je dr. Karlo Černic, eden od pobudnikov zamisli in urednik Soče/Isonzo včeraj dejal, da slovesnost bo. "Župan nam je obljubil, da bo občina dala soglasje in da bo na slovesnosti tudi govoril."

Pri Soči/Isonzo so že poskrbeli za tisk lepakov in ustrezno infor-

miranje javnosti. Lepake bodo dali v javnost v ponedeljek.

Zavračajo pa kakršnokoli možnost izgovarjanja na proceduralne zadeve, saj je vprašanje v postopku že kakšno leto.

V ponedeljek pa je napovedana tudi seja goriškega občinskega sveta, ki bo, kot se zdi ob upoštevanju tega, kako se razvijajo dogodki v zadnjih tednih, najbrž spet vroča.

KULTURNO DRUŠTVO »OTON ŽUPANČIČ«
ŠTANDREŽ

VRŽOT '92

Sobota 6. junija —	19.00 odprtje kioskov 20.00 ples z ansamblom Happy day
Nedelja 7. junija —	10.00 Vržotolada (kolesarska vožnja) 17.00 kulturni spored z nastopom zborov 20.00 ples z ansamblom Novi Laposi
Ponedeljek 8. junija —	20.00 ples Studi D/I

Za vse obiskovalce bo dovolj okusnih jedi, pijače in razvedrila!

Obletnica ustanovitve zbora karabinjerjev Obračun enoletne dejavnosti na Goriškem

Plačala sta s ponarjenim bankovcem

V Gradežu so v četrtek prijeli in priprli 30-letnega Domenica Petrello iz kraja Cappella Maggiore in 29-letnega Giovannija Campo Dall'Orto iz Vittoria Veneta zaradi posesti in razpečavanja ponarjenega denarja. "Turista" sta se v četrtek popoldne pripeljala v Gradež ter se napotila na plažo. Vstopnino in najem dveh zložljivih stolov sta plačala z bankovcem za 50 tisoč lir. Kasneje je blagajničarka ugotovila, da gre za ponarejen denar in o zadevi obvestila karabinjerje. "Turista" sta bila še vedno na plaži. Ob preiskavi so karabinjerji našli še nekaj ponarjeneih bankovcev.

Osumljenca sta v priporu, predvidoma že danes ju bo zaslíšal namestnik državnega pravdnika dr. Matteo Trotta.

Podrobnosti o dogodku niso znane, kajti preiskava še traja. Osnovni cilj je ugotoviti izvor, oziroma tiskarno ponarejenega denarja.

Po vsej državi so včeraj obeležili 178. obletnico ustanovitve karabinjerskega zbora. V Furlaniji Juljski krajini je bila osrednja slovesnost v Vidmu, obletnico pa so slovesno obeležili tudi v drugih krajih. V Gorici je bila slovesnost včeraj dopoldne na dvorišču kasarne 13. bataljona karabinjerjev, na Tržaški cesti, v prisotnost civilnih, vojaških in cerkvenih oblasti iz celotne pokrajine.

Proslava se je začela z izkazom vojaških časti praporu mesta Gorica, in pregledom častne čete. Potem ko je poveljnik brigade in vojaškega okrožja general Angelo Carparelli počastil enoto karabinjerjev 13. bataljona, je predstavništvo poveljnikov karabinjerskih enot v pokrajini položilo venec pred spomenik padlim pripadnikom karabinjerskega zbora. Prebrani sta bili zatem poslanica Predsednika republike in sporoči-

lo vrhovnega komandanta karabinjerjev.

Priložnostni nagovor je imel podpolkovnik Guido Ugenti; v svojem posegu je orisal dejavnost, ki so jo karabinjerji opravili v zadnjih 12 mesecih.

Skupno s svojimi učitelji so bili na tribuni za goste prisotni prvi trije najboljše uvrščeni dijaki iz vsake srednje šole v pokrajini, ki so zmagali na natečaju, ki ga je priredilo poveljstvo karabinjerskega zbora. Dijaki so v pisnih sestavkih izrazili svoje poglede in zamisli o vlogi in nalogah karabinjerjev v družbi.

Včerajšnja slovesnost je bila seveda priložnost tudi za predstavitev enoletnega obračuna dejavnosti, zlasti kar zadeva zagotavljanje varnosti in preprečevanje kriminala. Karabinjerji v goriški pokrajini so v letu dni preučevali 2147 primerov kršitve kazenskih

Ciklus prireditev Centra E. Komel Glasbeni poklon ob koncu koncertne sezone in pouka

Slovenski center za glasbeno vzgojo "Emil Komel" prireja, ob zaključku pouka in koncertne sezone, ciklus glasbenih večerov. Prvi je pravzaprav že za nami. V sredo, 3. junija je v Katoliškem domu imela diplomski nastop pianistka Valentina Pavio. Doživela je lep in topel sprejem občinstva. Naslednje prireditve bodo jutri, 7. t.m., 13. t.m. in 20.t.m.

V Katoliškem domu bo jutri ob 17.30 prireditev "Umetnik sem, samo umetnik!" s podnaslovom "Z glasbo in besedo skozi slovensko ustvarjalnost". Nastopili bodo gojenci Centra, solisti na klavirju in drugih instrumentih ter tudi pevci. Pesmi in prozne sestavke slovenskih pesnikov in pisateljev bodo brali člani skupine Oder '90. V glasbenem delu bo nastopilo nad dvajset glasbenih poustvarjalcev.

Tudi tretja glasbena prireditev se bo odvijala v Katoliškem domu in sicer v soboto, 13. junija ob 20.30. Prireditvi so dali naslov Glasbena slikanica. V prvem delu (Iz mojega albuma) bodo nastopili solisti na klavirju in kitari, v drugem (Slovenski utrinki) bo sodeloval tudi zbor, v naslednjem delu (V dvoje in troje) napovedujejo nastop manjših glasbenih skupin, ob koncu pa se bodo spet predstavili pianisti.

Orgelski glasbi in petju je v glavnem namenjen zaključni koncert, ki bo 20. junija ob 20.30 v cerkvi sv. Ivana v Gorici. Nastopili bodo tudi učenci glasbenega tečaja s Plešivega, ki jih vodi Tanja Kuštrin.

Za orgelsko spremljavo mladih vokalnih solistov bo poskrbel prof. Dimitrij Rejc.

prispevki

Namesto cvetja na grob Milivoja Hobana daruje prijatelj Uštili z Vrha 100 tisoč lir za ŠD Juventina.

Družba zbora "Kras" Dol-Poljane in gostilna Vid Primožič je zbrala 290 tisoč lir za zadrugo Dol-Poljane.

izleti

SPD Gorica vabi jutri 7. t.m., na plansko turo na vrh Due pizzi (2008m) v Zahodnih Julijcih - v bližini Poldnašnje špice. Vzpona bo okrog dve in pol uri. Udeleženci naj imajo s sabo žepno svetilko (kaverne). Prevoz z lastnimi sredstvi. Odhod ob 6. uri s Travnika.

gledališča

PDG Nova Gorica, danes ob 20.30 v gledališki dvorani v Solkanu — A.P.Čehov-D. Jančar »Dvoboj«. Režija Jože Babič. Abonma a ZKO Idrija, Logatec in Izven.

kino

Gorica

VITTORIA 21.30 »Scelta d'amore«.

CORSO 18.00-22.00 »Bolle di sapone«.

VERDI 18.00-22.00 »Il ladro di bambini«.

Tržič

COMUNALE Zaprtο.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Fermati, o mamma spara«.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Moja punca«. 22.30 »Res je dobra«. Nočni kino.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini — Korzo Italia 89 — tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute — dr. Fabris — Ul. C. Cosulich 117 - tel. 711315.

pogrebi

Danes, 10.30 Annibale Silvestri, iz splošne bolnišnice v Moraro, 11.00 Luigi Bauli iz Genove na glavno pokopališče, 12.00 Enrico Bosich iz Tambre na glavno pokopališče, 12.00 Bruno Stefani iz glavnega pokopališča v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče.

Dijaki poklicnega zavoda za trgovino Ivan Cankar izrekajo prof. Aldu Ruplu iskreno sožalje ob izgubi brata Luciana.

Člani skupine SPDG — Rekreatija sočustvujejo s prof. Aldom Ruplom ob smrti brata Luciana.

Goriški vinogradniki si uspešno utirajo pot na angleško tržišče

Vinogradniki z območja Goriške si uspešno utirajo pot na angleško tržišče. Na nedavnem vinskem sejmu v Londonu, "Wine Fair Trade" je pod pokroviteljstvom italijanskega instituta za zunanjo trgovino (ICE), poleg številnih znanih italijanskih proizvajalcev vin, razstavljalo tudi kakih petnajst vinogradnikov iz goriške pokrajine. Med temu so tudi nekateri briški vinogradniki, zasebniki, oziroma združeni v zadrugi. V Londonu je razstavljala tako zadruga Brda iz Števerjana, vinogradniki Primožič, Sgubin, Pintar itd.

Pri organizaciji razstave in predstavitvi goriških vinogradnikov sta sodelovala tudi Trgovinska zbornica in Deželni center za vinogradništvo. Pomenljiva je ugotovitev, da je družba Harrod's, ki ima v Angliji verigo samopostrežnih trgovin, med petimi tvrdkami iz naše dežele, ki bodo svoja vina prodajale preko te mreže, kar štiri izbrala v goriški pokrajini.

Tekmovanje s papirnatimi zmaji

Ludoteka "Il laboratorio del gioco", ki deluje c sklopu Večnamenskega socialnega centra prireja jutri, v sodelovanju s prodajalno časopisov Ai Giardini, tradicionalni praznik in tekmovanje letetič zmajev. Prireditve bo na mirtenskem letališču, začela se bo ob 14. uri.

Letos jo prirejajo že sedmič in upati je, da bo naletela na prav tolikšen, ali pa še večji odziv, kakor vse dosedanje.

Nagrajevanje najbolj večjih zmarjarjev bo okrog 17.30. Nagrade bodo podelili samo za obrtniško, oziroma lastnoročno izdelane leteče predmete.

V primeru slabega vremena bo prireditev v nedeljo, 14.t.m.

"Vljudni" žeparji spet na delu

Žeparji in to na prvi pogled zelo vljudni, so menda spet na delu. Včeraj dopoldne naj bi v bližini Kmečke banke pomagali starejšemu moškemu, ki je malo prej dvignil vsoto denarja na banki. Menda so se poslužili preizkušenega trika, možakarju naj bi pomagali počistiti obleko. Prijaznost pa drago stane, saj so žrtev menda olajšali za ned milijon lir.

Na delu naj bi bila skupina treh mladeničev, starih okrog dvajset let.

Ciampi prehitel novo vlado

Nove vlade še ni, toda Banca d'Italia je že nakazala smer, v katero naj bi se obrnila državna gospodarsko-finančna politika. Zatrtilu guvernerja Carla Azeglia Ciampija, da je treba obdržati trden menjalni tečaj lire (in padcu le-te v zadnjih dneh) je brž sledil stvaren ukrep: emisijski zavod je povzdignil za pol odstotka, se pravi na 13% obrestno stopnjo na anticipacije s fiksnos zapadlostjo. To pomeni, da bo od danes denar, ki si ga izposojajo denarne ustanove pri Bankitalii, dražji oziroma, da bo danes nastopilo privitje kreditov. Ne gre sicer za pravo povišanje obresti, toda signal je jasen: če ukrepov, ki jih je predlagal danes teden guverner, ne more udejaniti vlada, ker je še ni, potem jih mora sam Ciampi. Le-ta je dejansko »odsvetoval« bankam tržne špekulacije, kakršne so doslej neugodno učinkovale na stabilnost lire.

V resnici so v sredo obresti, po katerih centralna banka opravlja normalne transakcije za finansiranje bančnega sistema preko prodaje vrednotnic, poskočile na 12,50%, torej do najvišje vrednosti v zadnjih šestih mesecih. Predvčerajšnjim pa je lira na milanskem fiksingu popustila nasproti nemški marki: 756,06 lire za marko proti 755 v četrtek. »Velemarka«, ki se je okrepila tudi v primeri z ameriškim dolarjem, se je tako spet povzpela do aprilske rekordne ravni in to kljub nenehnim posegom Bance d'Italia, ki je predvčerajšnjim prodala 150 milijonov mark in prav toliko milijonov ekujev, da bi podprla laro.

Mnogi pripisujejo ta pretres vzdušju, ki je nastalo po referendumu, s katerim se je nekaj več kot polovica Dancev izrekla proti dogovorom iz Maastrichta, oziroma zavesti, da se bo postopek monetarnega združevanja v Evropi zaradi tega upočasnili. Skratka: uvedba enotnega evropskega denarja se oddaljuje, nihče ne stavi niti pare na vzdržljivost lire, vsi pa stavijo na nemško marko, kar prihaja jasno do izraza še posebno na milanski borzi in na trgu večletnih blagajniških zapisov.

Vse to je seveda povzročilo glavobol Bankitalii, ki je le nekaj dni poprej zahtevala močno vlado, to je uveljavitev drastične davčne politike v zaslabo togi denarni politiki. Vlade, kot rečeno, še ni, toda emisijski zavod jo je že obubožal sleherne alternative: lira je nedotakljiva, zagon gospodarstva pa je v primerjavi s stabilnostjo menjalnih tečajev drugotnega pomena. In četrтков porast, ki ga je Ciampi uradno utemeljil z napetostmi na valutnih in finančnih tržiščih, je samo začetek: guverner ima pri roki že drugo orodje - eskomptno mero. Trdi sicer, da ga za zdaj ne bo uporabil, vprašanje pa je, kako bodo banke reagirale na četrтков ukrep; ni izključeno, da se utegnejo odločiti za povišanje aktivnih obrestí, torej tistih, ki jih zaračunavajo posojiljemalcem.

In kaj pravi bivša vlada? Molči. Upamo le, da se zaradi danske poteze ne bo odrekla sanaciji financ in potlačitvi inflacije, ki sta nujno potrebni! Enačba sanacija = Evropa je varljiva; znižanje javnega deficita in inflacije narekuje sama danost.

F. D. G.

Abete vabi sindikat naj bo odgovornejši

RAVENNA — Novi predsednik Confindustrie Luigi Abete je ob včerajšnjem snidenju z industriji v Ravenni, ki so dobili za novega predsednika pooblaščenega upravitelja Montedisona Carla Samo, povabil sindikate CGIL, CISL in UIL h globljemu čutu odgovornosti in odprtemu soočenju s predlogi Confindustrie izpred dveh dni glede pogajanj o ceni dela oziroma dohodkovni politiki.

Medtem ko so domači sindikalisti vseh treh organizacij uprizarjali pred palačo Paladeandré dei Ferruzzi protestni sit-in, ker niso podjetniki izplačali uslužbencem majske draginjske doklade, je Abete nadaljeval takole: »V naših predlogih je logika. Zelo sem cenil stališča tistih sindikalistov, ki so jih razumeli, čeprav z njimi deloma ne soglašajo. Trentin (vodja CGIL, op. ur.) ne razume tega, kar pravim, trdi pa, da razume ono, kar pravi guverner Bankitalie. To mi je v uteho: v tranzitnem obdobju bomo obšli tudi to težavo pri sporazumevanju.« Predsednik Confindustrie je dodal, da nikakor ne mara polemizirati: »Znotraj

sindikata je v teku globok razmislek, ki je bolj kot upravičen, saj se je znašel sindikat pred inovacijskim dokumentom, sicer pa razumem, da je tu tudi kakšen problem s sindikalno birokracijo.«

Predlogi zasebnih industrijcev so naleteli na ugoden odziv vsedržavnega sveta za ekonomijo in delo (CNEL), ki je kot prispevek k pogajanjem Confindustria-sindikata vlada sestavil posebno študijo o politiki osebnih dohodkov in svetoval, da se do prihodnjega leta oblikujejo stalni posvetovalni mehanizmi. Do prvega sestanka med vlado in drugima dvema stranema naj bi prišlo v marcu-aprilu, ko bodo pripravljali vladno listino o gospodarskem načrtovanju. Še en sestanek (o strukturnih problemih) naj bi bil v maju-juniju, ko bodo definirali finančni zakon (predviden za september), zadnjič pa naj bi se sešli tik pred dokončno sestavo proračunskega zakona in spremljevalnih ukrepov, da bi tako omogočili njih uresničevanje, konjunktorno analizo in preveritev stališč med sindikalnim in podjetniškim svetom.

Res maksimalizem?

RIM — Bruno Trentin je na prepihu. Predsednik zveze malih in srednjih industrijcev (Confapi) Alessandro Cocirio (in z njim seveda tudi zveza veleindustrijcev -Confindustria) bi najrajši videl, da bi CGIL izbral drugega vodjo, drugače si ni mogoče tolmačiti njegovega poziva sindikatu, »naj izbere med maksimalizmom in Evropo« in naj - če se odloči za prvo - pomladi svoj vrh. Sicer pa naskakujejo Trentina z vseh strani: republikanci, en del socialistov, sindikat UIL in njegov bivši tajnik (zdaj na finančnem ministrstvu) Giorgio Benvenuto, sindikat CISL in celo nekateri člani CGIL. Zakaj? Ker se vztrajno bori za okrepitev pogajalske vloge sindikalistov in za nadaljnjo indeksizacijo osebnih dohodkov, potem ko so se delodajalci skujali in niso plačali delojemalcem majske draginjske doklade. Trentin je torej skorajda osamljen. Benvenuto je sprejel z naklonjenostjo predloge veleindustrijcev v okviru pogajanj o ceni dela, novi tajnik UIL Larizza pa je postavil ultimato: najpozneje do 19. junija (ko bodo imeli enoten seminar) naj se sindikati domenijo za skupno nadaljnjo strategijo, drugače naj pojde vsak po svoji poti. Toda pri pogajanjih morata biti obe strani prožni in dovzetni za kakšen kompromis; če se pa ena stran razcepi na tri dele, ni mogoče več nobena za vse zadovoljiva rešitev in treba je sprejeti, kar ti ponuja druga stran - Confindustria. Ali so večdesetletne izkušnje res tako malo naučile italijanski sindikalni svet? Ali morajo delovni ljudje izgubiti vsako zaupanje tudi vanje, potem ko so ga že v večji del politikov?

F. D. GAŠPERLIN

V Milanu so odpri predstavništvo Haga

MILAN — Trgovsko podjetje Hago iz Celovca, katerega ustanovitelji so slovenski grafiki in papirničarji, je odprlo predstavništvo v Milanu (ima jih že v Ljubljani, Frankfurtu in Budimpešti), ki bo še povečalo plasman slovenske papirne in grafične industrije na italijanskem trgu. Slovenska papirna in grafična industrija že nekaj let uspešno sodelujeta z italijansko papirno industrijo, osnovna naloga milanskega Haga pa bo še intenzivirati sodelovanje in s tem izboljšati imidž slovenske papirne industrije. Način delovanja bo omogočal neposredno povezavo med dobavitelji in kupci. Hago namerava v letošnjem letu odpreti še predstavništvi v Stokholmu in Londonu (morda tudi v Stuttgartu); še posebno je aktualno londonško predstavništvo, ki bi slovenskim tiskarjem pomagalo pri prodoru na bogato anglosaško tržišče.

Trajektno progo je vzpostavil že pred enim tednom britanski ladjar Nova linija Koper-Drač-Patras

KOPER — Med koprsko luko, albanskim Dračem in grškim Patrasom so uvedli novo redno pomorska proga. Britanski ladjar Denval Maritime Ltd. je iz koprškega pristanišča v soboto prvič odpeljal tovarnjake s trajektno ladjo Hornbeam, naslednjič pa bo ferry iz Kopra odpul ravno danes zjutraj.

Trajektna zveza naj bi delovala vsak četrtri ali peti dan, če pa bo zanimanje večje, bo ladjar najel še eno podobno ladjo in omogočil odhode vsak drugi ali tretji dan. Na odločitev tujega ladjarja je vplivalo tudi dejstvo, da je na podobni liniji med Grčijo in italijansko Ancono oziroma Brindisijem precejšnja gneča tovarnjakov. Za prevoz s trajektom čakajo vozniki tudi po dva ali tri dni. Pod do Grčije po morju bi morala biti bolj zanimiva za prevoznike zaradi prihranka časa, kot tudi manjših stroškov. Po kopnem in mimo Srbije pa terja tudi več mejnih formalnosti in drugih nevarnosti.

Na ladjo Hornbeam, ki pluje pod ciprsko zastavo, je mogoče nатовoriti za 800 dolžinskih metrov tovarnjakov ali prikolic (to pomeni 62 polprikolic, dolgih 12 metrov) in okoli 100 osebnih avtomobilov. Na trajektu je tudi ustrezno število potniških kabin za voznike. Namen te linije je, da bi učinkovito povezala prevoz blaga med srednjeevropskimi državami in Grčijo, po možnosti pa tudi Albanijo in Makedonijo. Posle luškega agenta in agenta za zaključevanje ladijskega tovora ter luškega špediterja opravlja Intereuropa-Interagent Koper. Potem, ko je prenehala poslovati podobna ladijska zveza med Koprom in Dračem, je to še en poizkus pomorske povezave med srednjo Evropo in južnim Balkanom.

BORIS ŠULIGOJ

gospodarski dopis iz slovenije

Prve poteze

JOŽE PETROVČIČ

Gospodarske sankcije udarijo tudi po sistemu, ki jih uvede, in ne samo po onemu, katere mu so namenjene. Tako je tudi s tokratnimi, ki so uperjene proti Srbiji zaradi njenih vojaških zvinjarij, ki jih počne v Bosni in Hercegovini. Čeprav je bilo trgovanje med Slovenijo in Srbijo dalj časa močno oteženo, ker so ga zavirali najrazličnejši administrativni ukrepi, sproženi zaradi gospodarske vojne med Slovenijo in Srbijo, se je v zadnjem času vendarle nekoliko popravilo.

Slovenska podjetja so že nekoliko lažje prodajala svoje izdelke na srbskem trgu, tudi plačila so prihajala. Trgovanje je teklo po skritih poteh, na katerih pa je bilo vendarle čedalje manj administrativnih ovir, kajti Srbija jih je postopoma odpravljala, ker je od njih imela predvsem sama precej škode. Tik pred mednarodnimi gospodarskimi sankcijami je Sloveniji celo predlagala, da bi z njo sklenila sporazum o plačilnem prometu, in tako dokazala svojo "politično širino" do novih samostojnih držav. V ozadju je bil seveda izrazit gospodarski interes - "normalizacija" trgovanja s Slovenijo bi koristila predvsem sami Srbiji, ker ji zaradi pretrganih gospodarskih vezi bolj upada gospodarska rast kot pa Sloveniji.

Za slovensko gospodarstvo je zaradi gospodarske blokade srbski trg ponovno za nekaj časa povsem izgubljen. Prav so imeli tisti, ki so opozarjali, naj v slovenskih podjetjih ne računajo na južne trge, ker v naslednjih letih kupčija ne bo velika: ti trgi so postali za slovensko potrošniško okolje preveč siromašni, plačila bodo negotova, denar bodo v južnih državah potrebovali predvsem za obnovo, ko se bo vojna vihra izdivjala. Kdor se je torej pravočasno preusmeril na druge trge, tega zdajšnje sankcije ne prizadevajo tako močno. Ker pa je treba za preusmeritev imeti predvsem precej de-

narja in znanja - obojega pa v slovenskem gospodarstvu ni na pretek - je izguba vsakega trga (torej tudi srbskega, pa tudi bosanskega in makedonskega) precej boleča.

Take bolečine mora lajšati država s svojo gospodarsko politiko. Pospeševati mora preusmerjanje na druge trge in pri tem pomagati tudi z denarjem, prizadevati si mora, da postane izvoz bolj zanimiv in donosen. V zdajšnjih razmerah je ta težavna naloga vendarle nekoliko lažja zaradi tega, ker je tudi slovenski trg nasičen z domačimi izdelki in ker je kupna moč tako nizka: podjetje, ki hoče preživeti, svojega uspeha ne more graditi na domači prodaji, ampak mora v izvoz.

Izvoz je najlažje pospešiti, če vlada devalvira svojo valuto. Dražje devize namreč najbolj vabijo v prodajanje na tuje. Drnovškova vlada se je odločila drugače: liberalizirala je uvoz in ga celo pocenila s tem, ko je zmanjšala carine. S sproščenim uvozom skuša doseči iste učinke kot z devalvacijo. Zaradi večjega uvoza bo povpraševanje po devizah poskočilo, večje povpraševanje pa bo dvignilo tečaje. Višji tečaji naj bi blažili delovalni na izvoz, vse skupaj pa naj bi pomagalo gospodarski rasti. Proizvodnja naj bi postala cenejša, ker se bodo zaradi manjših carin na surovine in reprodukcijski material zmanjšali proizvodni stroški.

Glavni vzrok za liberalizacijo je torej - višja gospodarska rast. Vlada mora preprečiti dodatno zmanjševanje gospodarske aktivnosti, do katere prihaja zaradi ponovne izgube južnih trgov. Hkrati pa mora paziti, da se ji ne razraste inflacija. tega se ne da storiti z gospodarsko politiko, ki povzroča radikalne spremembe (torej s terapijo s šokom), ampak z gospodarsko politiko uravnavanja občutljivega gospodarskega mehanizma. Zdajšnji ukrepi so nastavljeni v to smer, šele naslednje vladne poteze pa bodo določno pokazale, če bo ta smer dominantna.

Drobiž

□ **BREZPOSELNOST V ZDA** je dosegla v maju stopnjo 7,5% vsega aktivnega prebivalstva, to je 0,3% več kot v aprilu. Ekonomisti so prvotno predvideli stopnjo 7,2%.

□ **ITALIJI 1000 MILIJARD LIR** iz Evropske investicijske banke: med sredstvi za prvo letošnje trimesečje je 230 milijard namenjenih v obliki globalnih posojil finansiranju malih in srednjih podjetij na področju industrije, agroživilstva ter ustreznih storitev.

□ **ZAVOD ARTIGIANCASSA** (ki podeljuje srednjeročna posojila obrtnikom) je zaključil poslovno leto 1991 s 73 milijardami lir dobička. Kljub zmanjšanemu prilivu sredstev iz javnih blagajni je pomagal pri uresničitvi 56.000 kreditnih in leasingovskih operacij v skupni vrednosti iznad 2.600 milijard lir.

□ **STUDENT TOURS** in penzion Val je ime poslovalnice nove zasebne turistične agencije, ki sta jo odprla preteklo nedeljo na Tomažičevem trgu v Piranu Rajmund Humar in Marjan Pavlija. Skozi poletje naj bi zaposlovala že kakšnih osemnajst do dvajset uslužbencev.

□ **PORDENONSKI SELECO**, ki je po proizvodnji barvnih televizorjev na četrtem mestu v Evropi, je odkupil ves delniški paket španske družbe Elbe-Electronica Bertran. Ta proizvede 350.000 televizorjev letno in krije 15% španskega tržišča.

□ **OBRTNI SEJEM V SEŽANI** bodo odprli 18. junija v domači športni dvorani. Gre za prvo tovrstno prireditev, ki se je bo udeležilo okrog 50 razstavljalcev. Na sporedu bo tudi okrogla miza v navzočnosti slovenskega ministra za drobno gospodarstvo Maksa Tajnikarja, pa tudi obrtnikov iz italijanskega Veneta.

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Tlx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918

**KEMIJA
FARMACEVTIKA**

Filiala GORICA:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

InterCity Kras Zagreb-Benetke

LJUBLJANA — Na železniški progi Zagreb-Ljubljana-Benetke in obratno je pričel dnevno voziti novi InterCity vlak Kras.

Iz Ljubljane odpelje ob 8.08, iz Trsta pa ob 11.00 in pripelje ob 13.32 v Benetke, od koder so dozore zveze z vlaki proti Rimu, Milanu in drugim italijanskim mestom. Iz Benetk proti Zagrebu pa Kras odpelje ob 15.35 in privozi v Ljubljano ob 20.43.

Tudi na včerajšnji etapi »gira« španski as odbil vse napade Indurain skoraj nepremagljiv

CORVARA ALTA BADIA (BO-CEN) — Vse kaže, da je španski as Miguel Indurain na letošnjem »giru« nepremagljiv. To je španski kolesar potrdil tudi na včerajšnji, 13. etapi, ki naj bi bila zelo naporna, saj so bili na sporedu kar štirje gorski cilji. Indurain pa je odbil odbil vse napade svojih najnevarnejših tekmecev s skupne lestvice: poskusili so Chiappucci, Chioccioli, Giovannetti. Vsem je spodletelo. Ne samo: španski as je privozil v cilj kot drugi, prisluzil si je dodatnih 8 sekund odbitka in si privoščil v sprintu tudi Chiappuccija in Giovannettija.

Skratka, zares ni videti, kdo bi lahko Indurainu letos ogrozil končno zmago.

Franco Vona je včeraj osvojil že svojo drugo zmago na tem »giru«. Voni je uspel beg nekaj km pred ciljem in čeprav se je za njim bil velik boj predvsem, da bi »utrudili« Induraina, je vozil osamljen do cilja, v katerega je privozil s tremi sekundami prednosti pred Indurainom.

VRSTNI RED 13. ETAPE (BASSANO DEL GRAPPA - CORVARA, 204 km): 1. Franco Vona (It.) 6.29'04" s povprečno hitrostjo 31,460 km na uro, 2. Indurain (Šp.) po 3"; 3. Chiappucci (It.), 4. Giovannetti (It.); 5. Chioccioli

(It.) po 12", 6. Cornillet (Fr.), 7. Giupponi (It.); 7. Lelli (It.) po 17"; 8. Lelli (It.) po 37"; 9. Hampsteen (ZDA) po 37"; 10. Sierra (Ven.) po 52".

SKUPNA LESTVICA: 1. Miguel Indurain (Šp.) 60.45'59", 2. Conti (It.) po 1'59", 3. Chiappucci (It.) po 2'20", 4. Giovannetti (It.) po 2'28", 5. Vona (It.) po 2'52", 6. Hampsteen (ZDA) po 3'24", 7. Herrera (Kol.) po 3'38", 8. Chioccioli (It.) po 3'43", 9. Sierra (Ven.) po 5'49", 10. Lelli (It.) po 5'52".

Danes bo na sporedu še ena dokaj naporna etapa Corvara - Monte Bondone.

Italija - ZDA odloča o USA Cup

CHICAGO — Italijanska nogometna reprezentanca bo svojo turnejo po ZDA sklenila drevi s tekmo proti domači reprezentanci. Srečanje bo odločalo o zmagovalcu USA Cup, kajti na lestvici četverboja, na katerem sodelujeta še Portugalska in Irska, imajo ZDA 4 točke, Italija pa 3.

Tekma se bo pričela ob 21. uri po našem času.

Bugno deseti

CLUSES (FRANCIJA) — Španec Laudelino Cubino je osvojil 5. etapo

mednarodne kolesarske dirke po Dauphinu. Italijan Gianni Bugno je na tej etapi osvojil deseto mesto.

Na skupni lestvici vodi Francoz Luc Leblanc pred rojakom Motte-tom (po 12"). Deseti je Bugno z zaostankom 49".

Bonča spet vodi

GRADEC — Po 9. etapi mednarodne kolesarske dirke po Avstriji je Slovenec Valter Bonča spet prevzel vodstvo na skupni lestvici. Včerajšnjo etapo od Althofna do Gradca, dolgo 122 km, je osvojil Belgijec Jessens, ki je v sprintu premagal glavnino, v kateri je bil tudi Bonča.

Slvoenski kolesar vodi na skupni lestvici z 20" prednosti pred Luttenbergerjem in 33" pred Hauerjem (oba Avstrija).

Orrico pri Luccheseju

LUCCA — Corrado Orrico je nov trener italijanskega nogometnega drugoligaša Luccheseja. Po enoletnem nesrečnem obdobju pri Interju se torej Orrico vrača v Lucco, kjer je že tri leta vodil domače moštvo, s katerim je tudi napredoval v B ligo.

V Parizu moški finale med Courierom in Kordo

PARIZ — Američan Jim Courier in Čehoslovak Petr Korda sta finalista letošnjega mednarodnega teniškega prvenstva Francije.

Včerajšnja polfinalna dvoboja nista izpolnila pričakovanj. Courier je nepričakovano gladko v dveh urah s 6:3, 6:2, 6:2 nadigral »krotkega« rojaka Agassija, a Korda je prav tako v treh nizih s 6:2, 7:6 (7:4), 6:3 odpravil utrujenega domačina Leconta.

Favorit jutrišnjega finala je nedvomno prvi igralec sveta Courier, ki je tu v Parizu zmagal že lani, letos pa sistematično za Kordo pa je to prva uvrstitev v finale turnirja, ki šteje za Veliki slam.

Danes bo na Roland Garosu ženski finale med Selešev in Grafovo.

Na sliki AP: nepričakovani finalist Petr Korda

Za srbske in črnogorske enajsterice

Pot v Evropo je zaprta

BERN — Srbske in črnogorske ekipe, ki so nastopale v letošnji 1. jugoslovanski zvezni nogometni ligi, so izključene iz evropskih nogometnih pokalov.

To je včeraj sporočil glasnik UEFA Rudolf Rothenbuehler. Poudaril je, da je suspenz posledica sklepa FIFA in da bo ostal v veljavi, vse dokler ne bo mednarodna nogometna zveza ukrepala drugače.

Po sankcijah, ki jih je sprejel varnostni sklep OZN, sta FIFA in UEFA prejšnji teden že sklenila izključiti Jugoslavijo iz EP.

Alibegović v Bologni

BOLOGNA — Slovenski košarkarski reprezentant Teoman Alibegović (25 let, 206 cm) bo v prihodnji sezoni branil barve italijanskega A-2 ligaša Mangiaebevi Bologna.

Sinoči start 7. regate Trst - Brioni

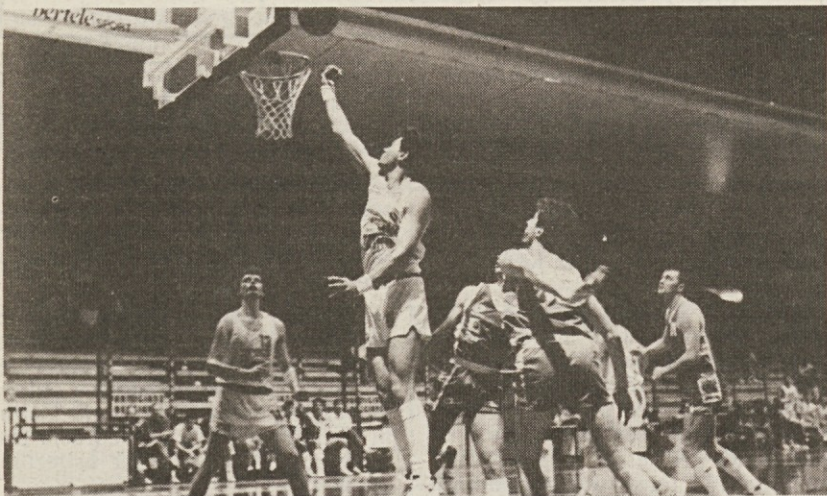
Odplulo je 22 jadrnic

Izpred sedeža Tržaškega pomorskega kluba Sirena so sinoči štartali udeleženci 7. regate Trst - Brioni, ki jo barkovljanski klub prireja skupaj z Jadrlnim Klubom Mornar iz Pulja.

Za letošnjo izvedbo se je prijavilo 22 jadrnic (osem naj kot lani, ko je bila udeležba rekordna) od devetih društev, štartalo pa jih je 21, med temi so tudi predstavniki Sirene (Caribe, Selve, Adria 1. in Fivetosix) in seslanske Čupe (Mister blue in C'est la vie). Na štartu vreme ni bilo najbolj naklonjeno, saj so se nad morem zgrinjali temni oblaki. Prihod v Pulj bo jutri zjutraj, zvečer pa bo v marini Veruda nagrajevanje.

V nedeljo zjutraj (ob 8. uri) bo še druga regata iz Verude do Brionov s prihodom predvidoma okrog 12. ure.

Na košarkarskem turnirju »G. Sarti« Jadran TKB prvi

V sinočnjem finalu za 1. mesto na košarkarskem turnirju »G. Sarti« v Trstu je Jadran TKB s 97:86 premagal Don Bosca. Finale za 3. mesto: CGI Milje - Inter 1904 85:83. O turnirju bomo podrobneje še poročali

Goriškim odbojkarjem se na DP naraščajnikov obeta visoka uvrstitev Valprapor CDR danes za 5. mesto

MODENA — Na državnem finalu prvenstva naraščajnikov so odbojkarje Valprapora CDR zaustavili le vrstniki iz svetovno znanih prvotligaških klubov Mediolanum Milan in Messaggero Ravenna!

V včerajšnjem četrtfinalnem krogu so v svoji skupini, v kateri sta igrali tudi ekipe omenjenih klubov, z eno zmago in dvema porazoma zasedli 3. mesto, tako da bodo danes igrali za končne uvrstitve od 5. do 8. mesta, kar predstavlja za goriške fante vsekakor izreden uspeh.

Valprapor CDR se je včeraj najprej pomeril z milanskim Mediolanumom in po dobri igri izgubil z 2:0. Za primerno vrednotenje tega rezultata, naj navedemo le, da je milansko ekipo sestavljala selekcija 430 fantov iz številnih milanskih nižjih srednjih šol, pa so ji bili valpraporovci temu navkljub večji del srečanja povsem enakovredni.

V drugi tekmi so slovenski fantje bolj gladko klonili še pred Messagge-

rom (s katerim so izgubili tudi v prvem kvalifikacijskem krogu), na tem srečanju pa so zaigrali slabše kot zmorejo. Nazadnje so Goričani z 2:0 odpravili še ekipo Volley Lamezia Terme.

Danes se bodo pomerili z ekipo Priverno Lazio. Valpraporovci ocenjujejo, da bodo tega nasprotnika premagali. V tem primeru bi se uvrstili v finale za 5. mesto.

ČETRTFINALNI IZIDI

Skupina A: Mediolanum - Valprapor CDR 2:0 (15:11, 15:11), Messaggero - Valprapor CDR 2:0 (15:7, 15:2), Valprapor CDR - Lamezia Terme 2:0 (15:12, 15:12), Mediolanum - Messaggero 2:1, Mediolanum - Terme 2:0, Messaggero - Terme 2:0.

Lestvica: 1. Mediolanum, 2. Messaggero, 3. Valprapor CDR, 4. Lamezia Terme.

Lestvica skupine B: 1. Sidis Fano, 2. Alpitour Cuneo, 3. Sparanise Caserta, 4. Priverno Lazio.

Danes finale beach turnirja

V Štandrežu bo danes - začetek napovedujejo za 18. uro - finalni del turnirja v beach volleyu. Gre za pobudo, ki je naletela na velik interes, ne samo na Štandreškem območju, ampak tudi v širšem prostoru.

Dosedanji rezultati (ženske): Braini - Peterin/Fania - Furlan 2:0, Braini - Peterin/Princi - Černic 2:0, Fania - Furlan/Černic - Princi 0:2.

Moški: Tel - Ricciardi/Zamò - Buzzinelli 2:1, Scuor - Pittoni/ Zavavlav - Lovisutti 2:0, Scuor - Gagliardi/ Pecorari - Rigonat 2:0, Ostroman - Relato/ Petejan - Superga 2:0, Tell - Ricciardi/ Terpin - Vogrič - Bensa 2:0, Feri M. - Feri A./Florenin - Gravnar 2:0, Feri M. - Feri A. / Ostroman - Relato 0:2, Ricciardi - Tel / Scuor - Gagliardi 2:0, Terpin - Vogrič - Bensa/ Lutman - Fijelj - Hlede 2:1.

Tradicionalnega balinarskega tekmovanja se je udeležilo 11 četverk

19. Kraški pokal ostal v Zgoniku

Zgoniški Kras je povsem zaslužen zmagovalac mednarodnega balinarskega turnirja za 19. Kraški pokal, ki se je odvijal v Zgoniku in katerega se je tokrat udeležilo 11 četverk z obeh strani meje. Po dveletnem premoru je pokal, namenjen zmagovalcem, torej ponovno ostal v Zgoniku. Danilo Succi, Eligij Pelizon, Eligij Kante, Marčelo Doljak in rezerva Renato Pieri so dokazali, da je njihova forma odlična, kot potrjujejo tudi njihovi uspešni nastopi v zamejskem prvenstvu, ki je v polnem teku.

Zaradi razmočenosti domačega igrišča so se nastopajoči podali na balinarske steze v Repen in na Prosek, kjer so odigrali izločilno fazo. Brez utemeljenega razloga se vabilu organizatorja nista žal odzvala Tabor iz Ozeljana in Jama iz Notranjih goric pri Ljubljani.

Največje presenečenje turnirja je nedvomno Danica iz Vrha, ki je že dopoldan z neoporečnim 11:0 izločila iz nadaljnje boja drugo postavbo Krasa. Za pravi podvig pa so Vrhovci poskrbeli v polfinalu, ko so proti glavnemu favoritu Slovenija vino iz Ljubljane že izgubljali s 5:9 in ko je že vse kazalo, da zanje ni več pomoči, so v nadaljevanju srečanja zbrali

še dovolj moči, kar jim je omogočilo, da so si na koncu vendarle zaslužili mesto v velikem finalu. Tudi ta je bil izredno napet in razburljiv in na koncu se jeziček na tehtnici (končni izidi je bil narmec 11:10) vendarle prevesil na stran domačinov.

IZIDI

Skupina 1: Slovenija vino - Portuale 11:6; Primorje - Portuale 11:6; Slovenija vino - Primorje 11:0. Napredoval je Slovenija vino.

Skupina 2: Aluminij - Kastav 11:5; Kastav - Kras A 11:9; Kras A - Aluminij 11:0. Napredoval je Kras A.

Skupina 3: Kraški dom - Sokol 9:6 in 11:0. Napredoval je Kraški dom.

Skupina 4: Ddanica - Rovna 9:8; Kras B - Rovna 11:6; Danica - Kras B 11:0. Napredovala je Danica.

Polfinalna izida: Kras - Kraški dom 11:5; Danica - Slovenija vino 11:10. Finale za 1. mesto: Kras - Danica 11:10. Finale za 3. mesto: Slovenija vino - Kraški dom 11:5.

Končni vrsti red: 1. Kras A, 2. Danica, 3. Slovenija vino, 4. Kraški dom. (Z.S.)

Hitrohodec F. Ruzzier presenetil v Dresdnu

Pred dnevi se je v Dresdnu (bivši NDR) odvijalo 19. mednarodno tekmovanje v hoji »Intercity« razdalji 20 km. Na štartu v krasnem mestnem »Grossparku« so se predstavili atleti iz štirih držav in sicer Nemčije, Švice, Španije ter Italije. Barve rimskega Centro Lazio je branil tudi naš atlet Fabio Ruzzier. Prisotnost dveh nemških ter španskega reprezentanta je pred startom narekovala, da z višjo uvrstitvijo ne bo nič, toda potek tekmovanja je spreobrnil vsa predvidevanja: huda vročina je vsem odvzela voljo po hitrem tempu, tako da je bil prehod na 10 km le 47'28", od tam dalje pa je pričel Ruzzier pospeševati, saj je bil še svež, medtem ko so mnogi že popuščali. Pri 13 km sta tako na čelu ostala le naš atlet in Španec Fontanet, ki je zdržal le do 17 km.

O tempu v drugem delu proge naj povemo le, da je bil za skoro 2' hitrejši (47'28" proti 45'44"). Končni čas Ruzziera je bil 1:33'12", kar je njegov sezonski rekord. Na drugo mesto se je v času 1:34'15" uvrstil Španec Fontanet pred nemškima reprezentantoma Müllerjem (1:35'42") in Schwarzom (1:36'32").

Za našega atleta je bila ta gotovo ena najlepših zmag v karieri, predvsem pa je bila nepričakovana, ker je za sabo pustil atlete, ki bodo danes nastopili z državno reprezentanco v španski La Coruni na mednarodnem tekmovanju v hoji »Otto nazioni«.

Nogomet: naraščajniki Zarjani solidni

CHIARBOLA - ZARJA ADRIAIMPEX 0:1 (0:0) STRELEC: Kariš.

ZARJA ADRIAIMPEX: Damjan Gregori, Martini, Križmančič, Tenace, Iozza, Jan Gregori, Lorenzi, Kariš, Zornada, Čurman, Ota, (13 Sancin, 14 Damjan Gregori, 15 Vattovani, 16 Beselice).

V nadaljevanju poprvenstvenega turnirja so naraščajniki Zarje Adria-impeX zasluženo premagali moštvo iz Carbol. Tudi tokrat so bili naši za razred boljši, čeprav tega rezultat ne pove. Zlasti v prvem polčasu so imeli nešteto priložnosti za zadetek ter imeli stalno pobudo v svojih rokah, a napadalci so bili netočni.

Po odmoru pa je prišlo do preobrata, ko je Kariš le uknil vratarja domačih. Domačini niso znali reagirati.

Z dvema zmagama in enim porazom so Zarjani na drugem mestu začasne lestvice. (d.gr.)

Ženski mladinski odbojcarski turnir OD Bor Na 1. maju nastopa tudi reprezentanca Slovenije

Na stadionu 1. maj bo danes popoldne zelo zanimiv ženski mladinski mednarodni odbojcarski turnir v priredbi Odbojcarskega društva Bor.

Turnirja (gre za troboj), ki je namenjen dekletom letnika 1977 in mlajšim, se bosta namreč poleg ekipe organizatorja udeležili še pionirska reprezentanca Slovenije in tržiški Fincantieri. Zlasti prisotnost Slovenije daje turnirju, ki nosi naziv »Trofeja Friulexport«, poseben pečat, saj gre po osamosvojitvi in mednarodnem priznanju Slovenije za nastop prave državne mladinske reprezentance. Kakovostno ekipo ima tudi Fincantieri, ki je bil letos deželni finalist med »deklicami« in deželni prvak med »naraščajnicami«. Oba nasprotnika predstavljata torej za Borovo ekipo petnajstletnic velik izziv, zato smo prepričani, da bodo dekleta dala vse od sebe in da bodo tekmececa tudi kos, turnir pa res privlačen.

SPORED

15.00 Bor Friulexport - Slovenija.
Sledi Bor Friulexport - Fincantieri.

Sledi Fincantieri - Slovenija.

Kvalitetni boji na turnirju Virtusa

Pred dnevi je v organizaciji tržiškega društva Virtus potekal ženski odbojcarski turnir za igralke letnikov '79 in '80, torej za tiste, ki so imele med sezono najmanj možnosti za igranje. Udeležilo se ga je osem ekip in sicer Altura, Bor A, Bor B, CUS, Oma A, Oma B, Sloga in Virtus. V dvodnevem tekmovanju smo lahko prisostvovali marsikateri lepi in tehnično dovršeni tekmi, kar je dokaz, da tržiška društva s svojimi najmlajšimi odbojkaricami dobro delajo.

Organizator je ekipe razdelil v dve izločilni skupini. Prva je bila izenačena, saj so na koncu kar tri ekipe imele po dve zmagi in en poraz in je o razvrstitvi odločala razlika v setih, ki je bila najboljša pri Slogi, druga je bila Oma, tretja pa Bor B. V drugi izločilni skupini se je moral Bor A spoprijeti z ekipo CUS, ki je bila tudi končni zmagovalec

turnirja. Zmagal je CUS, Bor A pa se je moral zadovoljiti z igranjem za tretje mesto, čeprav bi nedvomno zaslužil kaj več, saj je bila prav ta izločilna tekma najboljša sploh in vredna finala.

Na nagrajevanju so prve tri ekipe prejele pokal, vsaka igralca pa spominsko kolajno.

IZLOČILNE TEKME

SKUPINA A: Oma A - Altura 2:1, Bor B - Sloga 0:2 (8:15, 3:15), Sloga - Altura 2:0 (15:3, 15:2), Oma A - Bor B 1:2 (15:4, 6:15, 10:15), Bor B - Altura 2:0 (15:5, 15:3), Oma A - Sloga 2:0 (15:7, 15:10).

SKUPINA B: Oma B - Virtus 0:2, Bor A - Oma B 2:0 (15:0, 15:1), CUS - Virtus 2:0, Bor A - Virtus 2:0 (15:3, 15:0), CUS - Bor A 2:0 (15:10, 15:9), Oma B - CUS 0:2.

FINALNE TEKME

7. MESTO: Altura - Oma B 2:0; 5. MESTO: Bor B - Virtus 2:0 (15:7, 15:5); 3. MESTO: Bor A - Oma A 2:0 (15:3, 15:0); 1. MESTO: CUS - Sloga 2:0 (15:4, 15:8).

SLOGA: Ban, Criti, Franco, Kalc, Maruccelli, K. in T. Sosič, Starec.

BOR A: Bogatec, Orel, Ruzzier, Severi, Sternad, Tomaselli.

BOR B: Candian, Čermelj, Furlani, Fjona in Karin Mezgec, Sadowski.

(Inka)

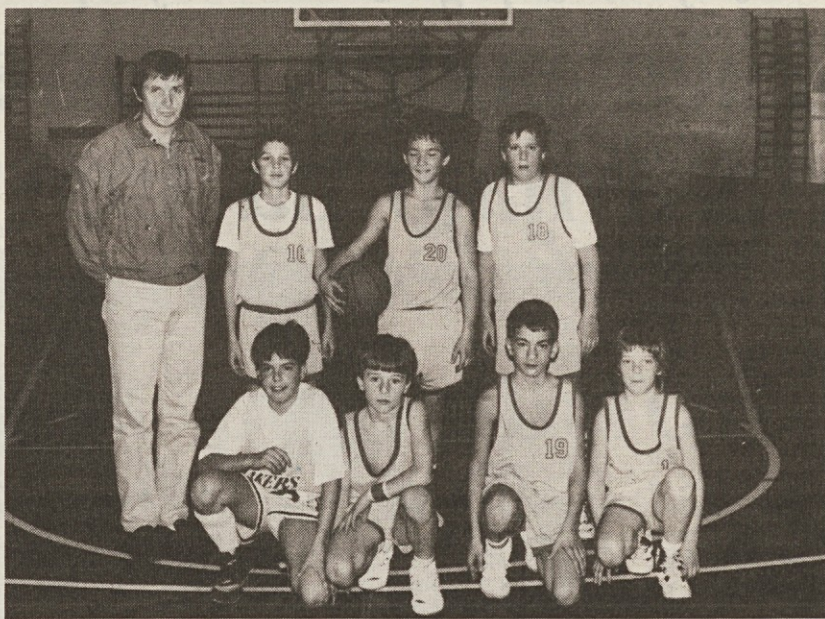
NARAŠČAJNIKI

SLOGA - VOLLEY CLUB 1:2 (15:11, 5:15, 12:15)

SLOGA: Budal, Germani, Micalessi, Milkovič, Plesničar, Vidali.

Potem ko se je zaključilo že, ne samo pokrajinsko, ampak tudi deželno prvenstvo naraščajnikov, se je odbor FIPAV le spomnil, da je treba odigrati zaostalo tekmo med Slogo in ekipo Volley Club, ki bi morala biti na sporedu že 5. marca. Za lestvico je sicer bila tekma brez pomena, saj je Volley club že osvojil tretje, Sloga pa četrto mesto, vendar se nam zdi kar trimesečna zamuda izredno neresna. Kakorkoli že, tekmo so odigrali v tem tednu. Sloga tudi tokrat ni nastopila v popolni postavi, a je kljub temu brez večjih težav osvojila prvi set. V nadaljevanju so naši fantje precej popustili. (Inka)

Jutri v Prosvetnem domu na Opčinah Jadranovi zaključni prireditvi Trofeja Jadran in turnir amaterjev

Ekipo Divače s trenerjem Jankom Silo, ki je že drugič osvojila prvo mesto na Trofeji Jadran v minibasketu. Minikošarkarji Divače so v velikem finalu premagali ekipo Nove Gorice. (Foto Magajna)

Jutri bosta na Poletovem odprtem igrišču Prosvetnega doma na Opčinah zaključni prireditvi dveh Jadranskih turnirjev, 6. trofeje Jadran v minibasketu za igralce letnika 1980 in mlajše ter 2. turnirja amaterjev za neregistrirane igralce.

Začetek prve prireditve bo ob 16. uri. Nastopajoče ekipe (letos jih je bilo kar 10) se bodo poemrile v prostih metih in raznih drugih igrah. Sledilo bo nagrajevanje, ki bo kot vsa ta leta dokaj bogato s pokali in praktičnimi darili. Kot je znano, je letos prvo mesto osvojila Divača, ki je v velikem finalu odpravila Novo Gorico. Tretja pa je bila Postojna, ki je zanesljivo premagala Kontovel.

KONČNA LESTVICA

1. Divača, 2. Nova Gorica, 3. Postojna, 4. Kontovel, 5. Polet, 6. Sežana, 7. Breg, 8. Sokol, 9. Bor in Dom.

Komisija tega turnirja je že pred letem sklenila, da letos ne bo nagrajila posameznikov, saj letos sploh niso vodili zapisnika za naj-

boljše strelce itd., tako da bi vzbudila že pri najmlajših čut za medsebojno sodelovanje, pomoč. Skratka, košarka je skupinska igra, ki zahteva od vseh nesebičnost, vzajemno pomoč, sodelovanje in požrtvovalnost.

Če upoštevamo, da je na tej izvedbi sodelovalo rekordnih deset ekip, je zato pričakovati jutri v Prosvetnem domu najmanj 100 minikošarkarjev.

Sledila bo zaključna prireditev Jadranskega turnirja amaterjev ali za neregistrirane igralce, ki se ga je letos udeležilo šest ekip. Tudi ta turnir je dobro uspel. Že na drugi izvedbi se je število udeležencev povečalo na šest (prej štiri). Več rekreativnih skupin pa je že vprašalo, da bi se prihodnjega Jadranskega turnirja udeležilo in organizator že razmišlja o povečanju števila sodelujočih moštev in o še boljši organizaciji te prireditve.

Na letošnji, 2. izvedbi je zmagala Sežana, ki je brez poraza dokonča-

la turnir in je v finalnih tekmah odpravila Kontovelce.

KONČNA LESTVICA

1. Sežana, 2. Kontovel, 3. Opčine, 4. Cicibor, 5. Repen, 6. Dolina.

NAJBOLJŠI STRELCI: 1. Dimitrij Vecchiet (Cicibor) 261; 2. Ivo Starc (Kontovel) 216; 3. Dario Paniziuti (Opčine) 212; 4. Ervin Guštin (Repen) 209; 5. Igor Meden (Sežana).

NAJBOLJŠI STRELCI ZA TRI TOČKE: 1. Ervin Guštin (Repen) 32; 2. Igor Meden (Sežana) 25; 3. Dimitrij Vecchiet (Cicibor) 23; 4. Peter Žerjal (Kontovel) 17; 5. Dario Paniziuti (Cicibor) 16.

Pred nagrajevanjem se bodo udeleženci tega turnirja na jutrišnji prireditvi spoprijeli v izvajanju prostih metov.

V primeru slabega vremena bo vsa manifestacija v telovadnici Pristaniških delavcev pri Briščkih. Organizator (Poletova košarkarska sekcija) seveda upa na ugodno vreme, saj bi lahko otroci, starši in drugi ljubitelji košarke zares preživeli nekaj ur v veselem razpoloženju.

Tudi borovci in poletovci na nagrajevanju »Zini«

V telovadnici Poggi so organizatorji že tradicionalnega (prva izvedba je bila odigrana že leta 1977) turnirja »Zini« priredili finalno srečanje med ekipama Foschiattija in Don Bosca, zatem pa je bilo na vrsti nagrajevanje vseh 16 ekip.

Prvo mesto je pripadlo Don Boscu, ki je z izredno agresivno obrambo presenetil višje nasprotnike ekipe Foschiattija. Tretje mesto so osvojili minikošarkarji Ricreatorija, četrta pa je bil Libertas.

Naša dva predstavnika, Polet in Bor sta nastopala v tolažilni skupini, precej težav pa sta trenerja Vremec in Jogan imela že s sestavo ekip, saj je otrok premalo, tako da so v isti ekipi morali igrati tudi dve, tri leta mlajši. Najvažneje je vsekakor nastopati, saj je poglavito to, da si posamezniki naberejo čimveč izkušenj, ne glede na končne izide. (V.J.)

Na rednem občnem zboru Športnega društva Primorje na Proseku Pozornost mladinskim ekipam

Občni zbor proseškega Primorja se je v sredo zvečer razvil z nekoliko različnim sценarijem od običajnega. Začetna postavitvev je sicer kot po navadi nudila predsedniško mizo in parter, ki se je izogibal prve vrste (zakaj nikoli nihče ne sede naravnost v prvo vrsto?) in verjetno na tihem pričakoval, da bo predsednik napovedal senzacionalno novost, da je za prihodnjo sezono Primorje najelo Baggia ali Mellija.

Društveni odbor, ki deluje z zelo izkušeno garnituro kot stroj, zagotavlja mirno životarjenje tistim članom, ki na kakšen način že niso vključeni v bolj obrobna, čeprav važna opravila pri klubu. Za vest številnih domačih ljubiteljev nogometa je verjetno dovolj, da plačajo članarino ali prispevek, da v nedeljo nekaj odštejejo za vstopnico in v kiosku nekaj popijejo, saj bodo Kante in drugi itak opravili vse drugo.

In stvarnost daje tem članom prav, ker Kante in drugi res opravijo vse. Obseg delovanja je pri Primorju namreč tak, da je skoraj neverjetno, da peščica ljudi toliko zmore.

V minuli sezoni je sedem ekip Primorja odigralo 210 tekem, društvo je priredilo predprvenstveni turnir, šagro, osmico ob priliki vaškega patrona, loterijo sv. Martina, božično tombolo, novoletni ples in dva pustna plesa. Obenem so odborniki redno vzdrževali igrišče in seveda skrbeli za celotno organizacijo, ki je potrebna pri treningih velikega števila mladih nogometašev.

Da je Primorje zmagalo v svoji skupini 1. amaterske lige, je seveda vsem že znano, občni zbor pa je bila priložnost, da se poudari velik delež, ki je pri tem odpadel na domače igralce. To pa spodbuja Primorje, da dela z mladinskimi ekipami z nezmanjšano vnemo.

Ob članski ekipi so dobro igrala tudi ostala moštva in v nenavadno krizo je zašla le ekipa »under 18«, ki je prvenstvo zaključila dejansko samo simbolično zaradi očitnega razhajanja med igralskim kadrom in trenerjem.

Zasluge Primorja je podčrtal po uvodnem poročilu predsednika Daria Kanteja tudi predstavnik ZSSDI Livio Valenčič. Zanj bo ostala sezona Primorja v zgodovini društva in ne samo.

Ob iznajdljivi blagajniški službi so Primorju stali ob strani tudi drugi dobrotniki. Prvi sponzor je podjetje Mandingo Caffè, sledita pa mu Hranilnica in Posojilnica Opčine in Društvena gostilna na Proseku.

Drugačen scenarij je med razpravo zarisal član, ki je vodstvu predlagal zamisel o novem igrišču, ki naj bi bilo ob sedanjem na Veliki Rouni. Podan je bil zametek strateškega načrta, ki naj bi slonel na politiki »kratkih korakov«. V poštev pridejo dejavniki kot so jusarji, občinska uprava iz Zgonika in tista težava iz Trsta.

Predlog je seveda izzval precej besed. Izkazalo se je, da je Primorje že marsikaj storilo na zgolj birokratski bazi ni pa doslej še našlo nikogar, ki bi stvar vodil na politični ravni.

Omenjeno je bilo tudi igranje na igrišču doma pristaniških delavcev v zameno za treniranje tamkajšnje ekipe na igrišču Primorja. Čeprav se o tem ni sklepalo je bilo razvidno,

da se Primorje ne namerava seliti iz svojega doma. To pa bi bržkone odmaknilo pozornost od začetnega vprašanja, to je zgraditve lastnega igrišča.

Precej živahni so bili posegi članov balinarskega odseka, ki so zahtevali zase več pozornosti.

Velikih sprememb pri volitvah ni bilo, ker je občni zbor potrdil prejšnjo garnituro z dodatkom peščice novih članov odbora.

Razširjen odbor, v katerega spadajo tudi spremljevalci številnih ekip in vsi tisti, ki dokaj redno pomagajo pri delu, bodo sestavljali: Andrej Kapun, Tamara, Walter in Darko Husu, Dario Kante, Boris Husu, Stanko Blažina, Egon Emili, Silvester Umek, Riccardo Stolf, Danilo in Marjan Štoka, Danilo Žužič, Dario Sardo, Miloš Kalc, Giovanni Mosetti, Marjan Blažina, Aleks Strekelj, Andrej Blason, Aleksander Gruden, Gianfranco Gherbassi, Marjan Černjava, Boris Trampuž, Edi Bezin, Štefan Pertot, Walter Ferluga, Renato Blason, Vittorio Franceschini in Žarko Budin. Nadzorniki bodo: Angelo Blažina, Pepi Starc in Pepi Čuk.

BRUNO RKIŽMAN

Na sliki M. Magajne trenutek z rednega občnega zbora ŠD Primorje.

obvestila - obvestila

ŠD SOVODNJE
prireja v petek, 12. t.m. v Kulturnem domu v Sovodnjih redni občni zbor. Prvo sklicanje je ob 20.30, drugo pa ob 21. uri. Vabljeni člani in vsi, ki jim je pri srcu športna dejavnost v občini Sovodnje.

SK DEVIN
vabi člane in prijatelje na družabni večer, ki bo danes, 6. t. m., na sedežu društva v Cerovljah s pričetkom ob 19. uri. Program: ob 19. uri zakuska, ob 20.30 nagrajevanje atletov, ob 21. uri predvajanje diapozitivov Kenija - Kilimandžaro.

SK DEVIN, ŠZ SLOGA IN SPDT
organizirajo na pobudo SK Snežnik in RK iz Ilirske Bistrice nabiralno akcijo za brezdomce iz BiH. Potrebujemo stvari za osebno nego, milo, zobno pasto, pralne praške, otroške pleničke itd.

Zbiralni centri: za SPDT sedež ZSSDI v uradnih urah, za ŠZ Sloga Bazoviški dom vsak dan od 20. do 21. ure, za SK Devin vsak dan od 19.30 do 21. ure v osnovni šoli v Cerovljah in Bruno Škerk, Praprotno 10/B.

ŠZ JADRAN
vabi vse prijatelje košarke, da se udeležijo jutri, 7. t.m. v Prosvetnem domu na Opčinah zaključnih prireditev v okviru Trofeja Jadran minibasket ob 16. uri in Turnirja amaterjev ob 18. uri. Poskrbljeno bo tudi za jedačo in pijačo.

ŠZ JADRAN
prireja od ponedeljka, 8. do petka, 12. t.m. v telovadnici Pristaniških delavcev v Briščkih trenerski košarkarski tečaj za naše trenerje. Tečaj bo vodil Janez Drvarič in bo od 19.00 do 22.00 v dveh delih (praktični in teoretski del). Vabljeni predvsem začetniki.

ŠD KONTOVEL
bo od 8. do 15. junija na odprtem igrišču Kontovela priredilo košarkarski tečaj za začetnike in minikošarkarje za letnike od 1986 do 1979. Urnik treningov: letniki 1986/85/84 od 17.00 do 18.00, letniki 1979/80/81/82/83 od 18.00 do 19.00.

PLAVALNI KLUB BOR
vabi vse člane na zaključno tekmo, ki bo danes, 6. t.m., s pričetkom ob 16. uri v bazenu pri Alturi. Ogrevanje v vodi od 15.30 dalje. Sledila bosta nagrajevanje in družabnost v Borovem športnem centru.

JADRALNI KLUB ČUPA
organizira jadrnalne tečaje za otroke od 7. do 11. leta (prvi tečaj bo od 15. 6. do 26. 6.; drugi od 29. 6. do 10. 7.; tretji od 13. 7. do 24. 7.) ter dva tečaja za upravljanje windsurfov (prvi bo od 13. 7. do 18. 7.; drugi od 20. 7. do 25. 7.) Vpisovanje poteka na sedežu društva v Sestlanskem zalivu vsako soboto od 16. do 18. ure - tel. 299858.

TPK SIRENA
organizira tečaje za začetnike v razred optimist in windsurf. Tečaji za razred optimist bodo: prvi od 15. do 26. junija in drugi od 6. do 17. julija. Tečaji za windsurf pa: prvi od 29. junija do 3. julija in drugi od 17. do 21. avgusta. Vpisovanje na društvenem sedežu, tel. 422696, v popoldanskih urah.

KK ADRIA
prireja v sodelovanju z Organizacijskim odborom Maraton Franja in KK Rog iz Ljubljane v nedeljo, 7. junija letos, 5. kolesarski maraton prijateljstva iz Lonjerja preko Sežane na Turjak (približno 125 km). Vsa navodila in pojasnila zainteresirani dobijo na sedežu KK Adria v Lonjerju v večernih urah.

domači šport

DANES

SOBOTA, 6. JUNIJA 1992

TENIS

DEŽELNI FINALE »OVER 35«
15.00 na Padričah: Gaja - ST Città di Udine.

NOGOMET

CICIBANI

17.00 v Trstu, Vrdelska cesta: Bor Farco - Costalunga.

MLAJŠI CICIBANI

16.00 v Trstu, Vrdelska cesta: Bor - S. Andrea.

JUTRI

NEDELJA, 7. JUNIJA 1992

TENIS

UNDER 14 - ŽENSKO

15.00 na Padričah: Gaja - AT Opicina.

NOGOMET

ZAČETNIKI

9.00 v Trstu, Ul. Carsia: Esperia - Zarja Adriampex

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska. Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sezana - Partizanska 75 a. telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš:1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine podjetje PUBLIST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

sobota, 6. junija 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - Fax 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Vrh o okolju in razvoju se že pogreza v vse hujše polemike

Bush zavrača podpis konvencij ki jih pripravljajo na Eco 92

RIO DE JANEIRO — Konferenci o okolju in razvoju Eco 92 v Rio de Janeiru že grozi, da se bo dobesedno pogreznila v papirjih najrazličnejših naravovarstvenih načrtov, ki jih marsikdo že ocenjuje kot dimno zaveso, da bi zakrili realnejše in uresničljivejše projekte. Če k temu dodamo spore med razvitim Severom in nerazvitim Jugom, polemike med zagovorniki kontrole rojstev z vsemi razpoložljivimi sredstvi in pristaši »naravnega družinskega načrtovanja z vzdržnostjo«, je lahko vsakomur jasno, da človeštvo v Rio de Janeiru ponovno zamuja enkratno priložnost, da bi vsaj z majhnimi a obvezujočimi koraki začeli s sanacijo našega planeta. Razvojne zahteve razvitega Severa bodo po vsemu sodeč izničile tudi zmernejše zahteve »pragmatičnih ekologistov«. Bush je namreč napovedal, da ZDA ne bodo podpisale ne konvencije o ozračju, še manj pa o biološki zaščiti ogroženih živalskih vrst, ker bi to v sedanjih pogojih gospodarske recesije predstavljalo nevzdržno gospodarsko breme.

Na sliki (telefoto AP): voditelji indijanskih plemen na konferenci Eco 92.

Tri španske dežele, Katalonija, Baskija in Galicija zahtevajo, da jim madridska vlada prepusti vodenje vseh notranjih vprašanj in da se omeji le na zunanjo politiko, na zunanjo trgovino, carine ter vojsko. Tri omenjene dežele, ki že sedaj imajo precej avtonomije, hočejo, da bi ta bila kar se da popolna. Ker gre v teh primerih za gospodarsko najbolj razvite kraje v Španiji, prihaja v ospredje zahteva, da pri njih za služenje denar ne gre v zaostale predele države. Da so odnosi med osrednjo in deželnimi vlada mi napeti tudi v navidez majhnih stvareh, nam kaže primer otvoritve avtocestne obvoznice v Barceloni, do katere je prišlo pred približno mesecem dni. Severno polovico obvoznice je plačala osrednja vlada, južno pa deželna vlada. Na dan svečane otvoritve je prišlo do spora, ker se nista predsednik deželne vlade in španski minister za javna dela domenila o urniku. Oba sta hotela biti prva. Polemika je močno odjeknila v javnosti. Do drugega spora utegne priti, prav tako v Barceloni, na sam dan otvoritve olimpijskih iger letos julija. Deželna vlada namreč zahteva, da bi bila svečanost v dveh jezikih, kastilijanski in (t.j. španski) ter katalonščini. Tudi o tem je veliko polemik v javnosti.

Kdo so zagovorniki široke avtonomije

Predlog o tej popolni deželni avtonomiji je na začetku letošnjega aprila dal predsednik deželne vlade v Galiciji Manuel Fraga, potem ko se je pogovoril s predsednikom katalonske Generalitat Jordijem Pujolom in predsednikom baskovske deželne vlade Jose Antoniom Ardanzo. Ta sta predlog takoj osvojila. Gre za politike, ki so že ves čas demokratične ureditve Španije v ospredju, ki med seboj velikokrat tesno sodelujejo, še zlasti v osrednji španski politiki, pa čeprav so si politično nara zen, doma pa svojo deželo upravljajo vsak na svoj način in s svojimi zavezniki.

Manuel Fraga je bil eden vodilnih mož Francove politične garniture, po smrti diktatorja je prevzel njegovo nasledstvo in postal vodja skrajno desničarske frankistične stranke. Ko ni s svojimi idejami uspel prodreti med volilci in v španskem parlamentu, ljudje so namreč bili pošteno siti falangizma, se je umaknil v rodno Galicijo, deželo na skrajnem severozahodnem robu države. Tam govorijo jezik, ki je precej podoben portugalščini. V Galiciji je Fraga postal vodilni politik, potem ko je opustil centristično politiko, ki je bila lastna Francu, se prelevil in se zavzel za deželno avtonomijo.

Jordi Pujol je prav sredi aprila po deželnih volitvah, na katerih je njegova stranka dobila še več glasov kot prej, bil že v četrto izvoljen za predsednika katalonske vlade v Barceloni, ki ji pravijo Generalitat. Pujol se zavzema za široko avtonomijo tudi zaradi tega, ker je približno polovica prebivalcev te dežele pod Pireneji na vzhodni mediteranski obali Španije katalonske narod-

nosti. Svoje politične karte Pujol igra na struno nacionalne avtonomije in istočasne gospodarske avtonomije od Madrida. Kdor pazljivo sledi dogajanju v Barceloni se velikokrat vpraša, kaj prevladuje v glavi tega spretnega politika, nacionalnost ali navadna gospodarska avtonomija. Ne smemo namreč pozabiti, da je Jordi Pujol predvsem odraz bogatega katalonskega bančništva, ki brani svoje finančne pozicije tudi izkoriščajoč nacionalno in jezikovno zahtevo Kataloncev, da se, do tja kjer se le da, ločijo od drugih Špancev. Tako Fraga kot Pujol postrani gledata špansko socialistično stranko, ki s Felipe Gonzalesom vlada v Madridu in ki je tako v Galiciji kot v Kataloniji zelo močna ter se opira, še zlasti v slednji, na močno špansko delavstvo, ki se je v deželo priselilo še zlasti iz najbolj revnih predelov Španije, predvsem iz Andaluzije.

V deželi Baskov je položaj nekoliko drugačen, saj tam vodja baskovske narodne stranke Jose Antonio Ardanza vodi deželno vlado v sodelovanju s socialisti, ki tudi tu dobijo veliko glasov od delavcev, ki so se od drugod priselili v to deželo. Treba je namreč vedeti, da je največ industrije na Iberijskem polotoku osredotočene prav v Kataloniji in v Baskiji. Prav zaradi tega je tu osredotočena bogata trgovina, bank pa je tu toliko, da jih dobiš prav za vsakim vogalom.

Madrid se boji

Na prvi namig Frage in na kasejši skupni poziv vseh treh predsednikov je osrednja vlada v Madridu kaj kmalu odgovorila negativno. Tudi zaradi tega, ker se dobro zaveda, da bi zahtevam teh treh dežel, ki že sedaj imajo veliko avtonomije, sledile tudi druge. Treba pa je povedati, da so vse druge dežele v veliko slabšem gospodarskem položaju in da tudi v Galiciji se ne cedita med in mleko. V Barceloni in v Bilbao si namreč nadejajo, da bi jim popolna avtonomija pustila tudi več denarja. Obe deželi bi se še bolj razvili in ni izključeno, da bi se v obeh povečala tudi težnja po odcepitvi od Španije, tako da bi postali samostojni, kar nekateri že odkrito podpirajo. Idejo o samostojnosti Katalonije vidimo za sedaj napisano le v parolah na zidovih ali pa v spisih nekaterih zadoščenjakov ali predhodnikov te zamisli.

Tudi v drugih španskih deželah so za kar se da večjo avtonomijo, vendar se sprašujejo, kje potem dobiti denar za razvoj. V vsej Španiji so v zadnjih letih zgradili nove ceste, železnice, letališča, šole in bolnišnice. Vse to z državnim denarjem, ki ga je vlada dobila predvsem iz bogatejših dežel. Tudi Španija je v položaju, ki je v marsičem podo-

ben tistemu v Italiji, kjer imamo bogate dežele in nerazvite kraje. Med Španijo in Italijo pa je razlika najbrž v tem, da so na Iberijskem polotoku na vse mogoče načine skušali nuditi nekaj več zaostalim krajem kot na Apeninskem. Zdi se, da so v tem tudi uspeli, pa čeprav mora proces biti dolgotrajen, saj so tudi tuji veliko investirali v nove tovarne, ki so v vseh španskih deželah, tudi v južnih, zrasle kot gobe po dežju. Poleg tega pa je tudi turizem, ki se je razvil v nekaterih med najbolj zaostalimi kraji, prinesel veliko koristi. V takih novih razmerah se je spremenila tudi miselnost ljudi, tako da sedaj dobiš marljive in podjetne ljudi na vseh krajih Španije in ne samo v Kataloniji ali pa v deželi Baskov.

Infrastruktur pa ne gradijo samo v zaostalih krajih. Že pred leti so zgradili več sto kilometrov dolgo avtocesto, ki povezuje Bilbao z Barcelono in ki gre skozi Zaragozo. Sedaj je na tem področju na vrsti izgradnja avtoceste med San Sebastianom (Donostia v baskovskem jeziku) na severu in Pamplono neke sredi dežele Aragon. Kje naj bo speljana nova trasa, so obširno razpravljali, tako da so tudi zakasnili z začetkom gradnje. Najbolj se je prvotno načrtani trasi upirala najbolj skrajna baskovska stranka, ki je neke vrste politično krilo separatistične in teroristične organizacije ETS. Ko so pred nekaj tedni v Bilbao sprejeli dokončni načrt, ki je deloma sprejemal nekatere zahteve ljudi, ki so blizu teroristom, so v Madridu konservativci obtožili baskovske narodnjake in socialiste, da so se vdali zahtevam teroristične organizacije ETA. Med tistimi, ki so bili najbolj glasni so bili prav ljudje Fragove stranke, ki v drugih okvirih iščejo in najdejo sodelovanje s katalonskimi in baskovskimi narodnjaki. Najbrž predvsem tehnično vprašanje se je na mah spremenilo v izrazito politično. Dober teden dni so bile prve strani španskih dnevnikov polne mastnih naslovov o tej zadevi.

Iskanje identitete

Da gre politika kulturne, jezikovne in narodne samostojnosti nezadržno naprej, imamo v Kataloniji in tudi pri Baskih veliko dokazov. Uporaba vsem drugim Evropejcem nerazumljivega baskovskega jezika je bila v Francovih časih prepovedana. Sedaj vidimo ob vhodih v vsako mesto ali vas te dežele napise kraja v kastilijanski (španski) ter v baskovski. V šolah učijo ta jezik. Izhajajo tudi nekateri časopisi napisani v tem jeziku. Kar se tujcu zdi čudno, pa je to, da je v teh baskovskih listih veliko napisanega tudi v kastilijanski. To je najbrž znak, da ljudje obvladajo baskovski pogovorni jezik, ne pa pisanega. Avtonomija Baskije pa si utira pot in da stvari

niso tako enostavne, dokazuje stalna dejavnost skrajno teroristične organizacije ETA, ki pa nima veliko političnih zagovornikov. V sami deželi Baskov imajo namreč večino glasov tiste stranke, ki ETO obsojajo.

Drugače je v Kataloniji, kjer skrajneži niso nikdar igrali velike vloge. Skrajneži v tej deželi so pravzaprav ostanki tistih močnih katalonskih anarhistov, ki so se izkazali v letih španske republikanske vojne in v času pod Francovo diktaturo. Še vedno so prisotni, vendar iz čisto razumljivih razlogov jih je vedno manj. V demokratični družbi ni več razloga za njihovo aktivnost. Svojo nekdanjo težo je izgubila tudi nekoč zelo močna katalonska komunistična partija, pa čeprav ima tu še vedno več privrženecv kot v drugih pokrajinah Španije. Najmočnejša stranka je tu Pujolova katalonska stranka, ki ima nad 40 odstotkov glasov. Sledijo ji socialisti, ki so tudi precej avtonomni od Madrida in ki imajo v glavnem mestu Barceloni večino ter župana.

Koliko je danes v tej deželi Kataloncev in koliko Špancev je težko ugotoviti. Nekateri pravijo, da je Kataloncev 40 odstotkov, drugi trdijo, da jih je kar 50. V Barceloni, kot v vsej Španiji, izhaja veliko dnevnikov. Osrednji madridski dnevnik *El Pais* ima tako v Barceloni kot v Sevilii in Bilbao svoje posebne strani. Ta dnevnik je v Barceloni zelo razširjen, pa čeprav veliko več izvodov tam prodaja baskovski dnevnik *La Vanguardia* (ta dnevnik, ki je v Barceloni začel izhajati leta 1881, je v Francovih časih imel naslov *La Vanguardia espanola*). To ugotoviš, kot vsepovsod drugod po svetu, ko gledaš kupe dnevnikov v kioskih in tako ugotavljaš katerega ljudje največ kupujejo. V Barceloni izhaja še cel kup drugih dnevnikov in drugega periodičnega tiska. Med temi so tudi nekateri pisani v katalonskem jeziku. Najbolj razširjen med temi, je dnevnik *Avui*. Vendar pa, tako v sami Barceloni, kot v manjših krajih v Kataloniji, prodajajo bolj malo dnevnikov napisanih v domačem jeziku. Ljudje raje segajo po tistih napisanih v kastilijanski. Kaj je temu razlog, ne boš izvedel.

Slučaj je nanesel, da sem letos v Kataloniji bil tistega spomladanskega dne, ko imajo svoj praznik kulture. Na številnih balkonih so plapolale katalonske zastave. Tako na ramblas v Barceloni kot v vseh manjših krajih dežele so fantje in moške tega dne dekletom podarili rdečo rožo, vsepovsod so na stojnicah prodajali knjige. Nakup knjige je ta dan za vsakogar nekaj že kar obveznega. Čeprav je to kulturni praznik Katalonije pa so ljudje kupovali predvsem knjige napisane v kastilijanski. Le redki so bili tisti, ki so kupili knjigo napisano v domačem jeziku. To kljub temu, da v šolah spet poučujejo katalonščino in

Izraelska aviacija napadla naselje na jugu Libanona

BEJRUT — Le nekaj ur po nočnem helikopterskem napadu (približno ob 2. uri zjutraj) sta včeraj nekaj pred osmo zjutraj dva lovka bombnika izraelskega letalstva bombardirala isto zgradbo v begunskem palestinskem taborišču Ein el Helvah v bližini Sidona. V napadu sta bili dve osebi ranjeni, vendar pa se še ne ve, če gre za civilista ali za palestinska gverilca.

Kot se je izvedelo, so v napadu sodelovali tudi helikopterji vrste cobra, ki so odvrgli bombni tovor na palestinsko begunsko taborišče. Radio »Glas Libanona« pa je ob napadu poročal, da je bila z raketami zadeta tudi neka zgradba, v kateri je bil sedež glavnega poveljstva Ljudske fronte za osvoboditev Palestine Ahmeda Džibrila. Zgradba naj bi bila popolnoma uničena, po navedbah radia pa naj bi južni Libanon stalno preletavala izraelska letala.

Izraelski napadi najbrž predstavljajo povračilne ukrepe zaradi napada na neki izraelski vojaški konvoj pred tednom dni, ko je bil ubit en izraelski vojak, odgovornost pa je prevzela Džibrilova skupina.

kljub temu, da so vsaj navidez na to svojo nacionalnost zelo ponosni. To kljub temu, da tiskovni in kulturni urad Generalitat v Barceloni tiska veliko »uradnih« knjig v katalonščini in tudi na tak način skuša v javnosti uveljaviti katalonski jezik.

Da so Katalonci navzven ponosni, je dokaz že v tem, da so v zadnjem času spremenili ime številnim krajem. Niso pa španskemu nazivu dodali svojega, kot so to naredili Baski. Ne, španski naziv so enostavno vrgli v koš in ga zamenjali s katalonskim. Ko boš potoval v ta predel španske države z nekaj let staro karto boš moral presneto paziti, da se na poti ne boš zmotil, saj marsikaterega kraja sploh ne boš več našel na zemljevidu. Sicer pa je res, da v marsikaterem primeru gre le za majhno spremembo. Značilen je primer mesta, ki se je nekoč imenovalo Girona, sedaj pa Girona. Prav letos so pričeli menjavati tudi avtomobilске tablice. Prej so te imele oznako »GE«, sedaj je na njih napisano »GI«. Isto velja za četrto mesto v Kataloniji, ki smo ga poznali kot Lerida. Sedaj je tu Lleyda. Manjših krajev z novimi oznakami je nešteto.

Isto velja za vse ulične napise. Le malokje boš dobil ulico označeno s špansko besedo *Calle*. Povsod je sedaj napisano *Carrer*. Tudi pri iskanju ulic boš moral paziti, da najdeš pravo. Tudi v trgovinah in v gostilnah boš dobil vedno več napisov v katalonščini. Jedilnike ti gostilničarji ponujajo kar v obeh jezikih.

Avtonomistične težnje se širijo

Sicer pa se jezikovna pravda širi iz Katalonije ob mediteranski obali proti jugozahodu in na Balearce. Po Francovi smrti so najbolj segreti katalonski narodnjaki v Barceloni trdili, da so dežela Valencia (tako poimenovana po glavnem mestu) in Balearski otoki sestavni del širše Katalonije, saj so upravno in politično vanjo sodili v daljni preteklosti. Vodilni ljudje v Valenciji in na Balearih so se takrat temu uprli in trdili, da s Katalonijo nimajo in nočejo imeti nobenega opravka. Sedaj so tudi tu stvari drugačne. Ni da bi se želeli združiti s Katalonijo in tudi javno trdijo, da niso Katalonci. Njihov jezik, naj bi bil le podoben katalonskemu. Pred nekaterimi kraji v deželi Valencia pa že dobiš dvojezične napise (tudi na smerokazih na avtocesti). Tudi tu v mestih in vaseh so napisali ulic in trgov napisani v domačem jeziku, ki je, to mirnodušno ugotoviš, bolj podobne katalonskemu kot kastilijanskemu.

Tudi v teh krajih prihaja torej do izraza zahteva po vseplošni avtonomiji. Enako je tudi v deželi Aragon, kjer so v njenem glavnem mestu Zaragozi prav pred kratkim bile velike demonstracije v podporo zahtevi po avtonomiji od Madrida. Najbrž ne bo minilo veliko časa, pa nas bodo časopisi in televizija obveščali, da se ta želja po večji avtonomiji in ponekod tudi samostojnosti nezadržno širi v današnjem španskem kraljestvu.

MARKO WALTRITSCH